

**Nunani Avannarlerni tamani
Issittormiut eqqumaffigineqarlutillu
akuerineqarput**

**Arktiske perspektiver bliver set
og anerkendt i hele Norden**



NAATTAPHON DENSON KAKATOON

Atuagassiaq Nunani Avannarlerni Piorsarsimassutsikkut Attaveqaat – NAPA aqqutigalugu
Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivinit saqqummersinneqarpoq.

Indstiksavisen udgives af Nordisk Ministerråd og
Nordens Institut i Grønland – NAPA.

www.napa.gl



**Nordisk
Samarbejde**

NAPA naapiguk

Nunani Avannarlerni Piorsarsimassutsikut Attaveqaat, naalisarlugu NAPA tassaavoq suliffeqarfik kulturimut tunngasunik suliaqartartoq, Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiit ataanni inissisimasoq, kalaallit nunanilu avannarlermiut kulturikkut inuunerannik ineriertortitseqataasoq, tapiissuteqartartoq ummarissaasuuusorlu, meeqqanut inuusuttunullu suliniutit sallitillugit.

NAPA Kalaallit Nunaanni inuuniutigalugu inuuniutiginagulu kulturilerimerik ingerlataqartunut tapiissuteqartar-

poq. Kisianni aningaasaqarnikkut tapiissuteqartarneq NAPA-p suliaata ilaminiinnanguardaa.

NAPA-mi kulturilerimerik suliaqartut kulturikkut suliniutiginiakkaminnut atatil-lugu siunnersorneqarlutillu ilitsersorne-qarsinnaapput. Nuummi allaffik kikkun-nut tamanut ammajuaannarpooq, suliniuti-gisamilu qanoq ingerlariaqqissinnaaneq pillugu oqaloqateqarnissaq pisariaqr-tikkaanni kaffeqartuaannarpooq. NAPA assersuutigalugu nunani avannarlerni aningaasaateqarfinnut kulturimut tunnga-

sunut qinnuteqartarneq pillugu akeqan-ningitsumik siunnersuisarpoq, aamma nunani avannarlerniunik allanik imaluunniit kalaallinik attaveqarfissanik pitsasunik nassaarniarnissamut siunnersuisinnaa-vog ikuussinnaallunilu.

Marlunngornerit tamaasa nal. marlu-niit sisamanut kulturilerisunut, qinnute-qatiminni suliniutiminniluunniit ikiorne-qarnissamik pisariaqartitsisunut, allaffim-mi taanna periarfissaq ‘Tamassa’ tama-nut ammasarpoq. Nuup avataani naju-gaqaraanni oqarasuataikkut videokkul-

luunniit oqaloqatigiinnissaq siunerta-ralugu NAPA aamma attaveqarfingine-qarsinnaavoq.

NAPA kalaallinik nunanilu avannarlerni allani kulturilerisunik suleqateqarluni kulturikkut suliniutinik nammineq aamma ineriertortitsarpoq. Taakkua ilagaat Nuuk Nordisk Kulturfestival, ukioq allor-tarlugu ingerlanneqartartoq. Festivali Kommuneqarfik Sermersooq NAPA-mil- lu pigineqarpoq.



AQQALU AUGUSTUSSEN

Mød NAPA

NAPA – Nordens Institut i Grønland er en kulturinstitution under Nordisk Ministerråd, der udvikler, støtter og stimulerer det grønlandske og nordiske kulturliv med særlig vægt på børn og unge.

NAPA uddeler støtte til kulturlivet i Grønland, uanset om det gælder professionelle eller amatører. Men den økonomiske håndsrækning er blot en lille del af NAPA's virke.

Hos NAPA har kulturaktører mulighed for at hente råd og vejledning i forhold til deres kommende kulturprojekter. Kontoret i Nuuk er åbent, og der er kaffe på kanden, hvis man har brug for en snak om, hvordan man kommer videre med sit projekt. NAPA yder for eksempel gratis rådgivning om fondsansøgning inden for det nordiske kulturområde, og man kan også få kreativ sparring og hjælp til at

finde gode nordiske eller grønlandske kontakter.

Hver tirsdag fra 14 til 16 er der åbent hus for kulturfolk, som trænger til en hjælpende hånd til deres ansøgning eller projekt. Arrangementet hedder ‘Ta-massa’, som er grønlandsk for ‘kom indenfor’. Man kan også kontakte NAPA for samtaler via telefon eller video, hvis man holder til et andet sted end Nuuk.

I samarbejde med grønlandske og nordiske kulturaktører udvikler NAPA også sine egne kulturprojekter. Et af dem er den store Nuuk Nordisk Kulturfestival, som afholdes hvert andet år og ejes af Kommuneqarfik Sermersooq og NAPA.

I dette tillæg kan du læse meget mere om NAPA's betydning for kulturlivet i Grønland.



AAQQISSUISOQ

Nunani Avannarlerni Piorsarsimassutsikkut Attaveqaatip – NAPA-p aamma Nordisk Ministerrådip suleqatigiinnerisigut aviisimut ilanngutassiaq una sularineqarpoq.

Aqqissuisut:

Aqqissuisoq: Christian Schultz-Lorentzen
Allaatiginnittut: Martine Lind Krebs aamma
Vivi Sørensen
Illusilersusoq: Linda Rachlitz
Nutserisoq: Gåbáguak Johansen
Naqiterneqarfia:
Trykkeriet – Nordvestsjælland
Microvej 4, 4300 Holbæk

REDAKTION

Denne Indstiksavis er blevet til i samarbejde med Nordens Institut i Grønland – NAPA samt Nordisk Ministerråd

Redaktionen består af:

Ansvarshavende redaktør:
Christian Schultz-Lorentzen
Skribenter: Martine Lind Krebs og
Vivi Sørensen

Grafiker: Linda Rachlitz
Oversætter: Gåbáguak Johansen
Trykkeri: Trykkeriet – Nordvestsjælland
Microvej 4, 4300 Holbæk

NUUK NORDISK KULTUR FESTIVAL

28. - 31.
OKTOBERI
2021

Nunat avannarliit suleqatigiinnerat
Nordic cooperation

Pinngortitseqatigiinneq
Co-creation

Kultooritigut ataatsimoornerit
Participatory culture

Theme:

Angalaneq / JOURNEY

Ilimasunneq / Expect

Naapinneaq / Encounter

Misissuineq / Explore

Qilanaarpugut!
We are looking forward to it!

Oqaluttuaraaliornermik unammisitsineq atuakkiortunngornissamik ikitsusuusoq

Niviaq Korneliussenip atuakkiortunngornissaminut oqaluttuaraaliornermik unammisitsineq Allatta! aallartissutigisimavaa. Atuakkiortuunerup inuuniutigineqarsinnaanera ilisimasimanngilara, oqarpoq

All. Martine Lind Krebs

Allaaserisaq manna 2013-imi Kalaallit Il-luutaanni aallartittariaqarpoq, tassanimi Niviaq Korneliussen naapeeqqaarpala.

Inusuttut qulit, oqaluttuaaraliornermik unammisitsinermi Allatta!-mi siullerpaa-mik ingerlanneqartumi toqqagaasimasut isumassarsiortinniarlugit angalatinneqar-put septembarillu ulluani tassani oqalut-tuaaraliaminnik atuffassisussaallutik. Oqaluttuaaraliat iluamik oqaatigalugu annertuumik ilimasuffigisimanngilakka; immaqa KNR-imi unnukkut radioaviisimi, taamaalinerani suliffigisanni, nuannersu-mik ilanngutassiarineqarsinnaasutut taa-mallaat eqqarsaatigisimallugit. Kisianni Niviaq oqaluttuaaraliaminnik atuffassis-luni aallartimmat ilimagisakka appasis-ut sequmillugit eqqortippunga. Oqari-taasitoqqatut nipeqarsinnaagaluarpoq, kisianni qiaammerpunga, qiaammerne-ralu talinnut siaruaattoq malugisimnaall-ugu. Niviap ullormit tassannga eqqaa-masinnaaneraanga qularaara, piffissam-ri ingerlanerani tusagassiortorpassuar-nut piffissap ingerlanerani oqaloqatigin-niartartunut ilaaginnalersimavunga. Kisianni eqqaamavaraa.

Ullumikkut Niviaq Korneliussenip iser-tuutinngilaa Allattal atuakkiortunngornis-saminut aalajangiisusumik sunniuteqar-simasoq. Allatta! inuusuttunut 2012-imi

oqaluttuaaraliornermik unammisitsi-neruvoq, NAPA-p naqiterisisarfik Milik Publishing aamma Nunatta Atuagaate-qarfia suleqatigalugit ingerlapa. Unam-misitsinermi siunertarineqartoq tassaasi-mavoq Kalaallit Nunaanni atuakkior-tunngortussamaaterpassuarnik pilersitsi-nissaq, pilersaarullu tamanna iluatsilluar-simavoq. Allatta!-mi peqataasunit siuller-nit toqqagaasut ilaat pingasut kingusin-nerusukkut atuakkiaminnik saqqummer-sitisimapput.

– Allatta uannut pingaarutilerujussuusi-mavoq. Taanna ingerlanneqarsimanngik-kaluarpal qanoq aallartissimassagaluar-nerlunga naluara, Niviaq Korneliussen Nuummit oqarasuaatikkut oqarpoq. Apeqqarissaarfiginissaanik isumaqati-giissusiorfiginissaa ajornaatsuinnaasi-manngilaaq. Atuakkiortoq 31-nik ukiulik ullumikkut ima tusaamasaatigilseri-mavoq, tusagassiortorpassuarnit oqa-loqatiginiarneqartarluni, pingaartumik atuakkiata aappaq Naasuliardarpi, siorna augustimi saqqummersinneqarner-mi kingorna naliliisartorpassuarnit nersu-alhaarneqarsimasoq kiisalu Nunani Avan-narlerni Siunnersuisoqatigiit Atuakkiortu-nut Nersornaasiuttaqaaannik, Politikens Litteraturprisimik, Montanas Litteraturpri-simik aamma Kritikerprisenimik nersor-naaserneqartussatut innersuussutigine-qarsimasoq, saqqummersinneqareer-sorlu.

– Tamanna ajunngivippoq, kisianni taama annertutigisumik sammineqarnera aamma qatsutilaartarpala, Niviaq, van-nik oqaloqateqarnermini pujortariarniar-luni silamukalaarsimasoq, oqarpoq.

– Qiianartorujussuuvooq, naammagit-taalliorpoq.

Maligassiusoqarsimannngilaq

Niviaq allattuaannarsimavoq – talliman-ik ukioqarlunili angajuni ullorsiortiminut allattoq usorulluni isiginnartaarallara-miilli.

– Allaaserisassanik suliassinneqartar-neq nuannarisorujussuusimavara. Allaka-angama silarsuup piunngitsup am-maannissaa nuannarisarsimavara.

Taamaakkaluartoq allannermk inuu-niuteqarsinnaanini Niviap takorloorsi-manngilaa.

– Maligassiusoqavissimannngilangami. Meeqqat atuarfianni kalaallit atuak-kiannik atuarpiartarsimannngilagut. Na-lungilara angutinik utoqqaqartoq atuakkiortuusimasunik, kisianni allanik ilisimasaqanngilanga. Eqqaamavara ka-laallisoortitsisartoq oqartoq, utoqqan-ngruni atuakkiorumaarluni. Atuakki-or-tuneq taamaattusoq tassa misigisima-vara.

Niviaq ilinniarnertuunngorfimmi atua-lerami nunani allamiut inuusuttunut atuakkiannik atuartalerpoq.

– Maani Kalaallit Nunaanni tarrorsor-fisinnaasatsinnik atuakkiornissaq takor-loortalerpara.

Atoqatigiinnermut tunngasunik piviusulerineq assiaqusersugaanngitsoq

Niviaq ilinniarnertuunngorniareerluni ta-malikallatsiarsimavoq. Ilisimatusarfimmi ilinnialerpoq, erininarsinngitsorli pikku-naalliulerluni atuarunnaaginnarluni. Taarsiullugu meeqqat angerlarsimaffiani-ri sulilerpoq. Ullut ilaanni oqaluttualior-nermik unammisitsineq Allatta! pillugu KNR-imi ussassaarut takuua.

– Allaannngivippoq meeqqat atuar-fianni nuannarilluakkannik suliassin-neqarluni – oqaluttuaaraliorluni. Allallugu nuannerluinnarsimavoq, kisianni allal-laqqisuunerlunga ilisimanngilara. Allanut atuartissimanagu nassiuppara, eqqaa-masani tunngavigalugit oqarpoq.

Taamaattumik tupaallatorujussuuvooq Niviap paasileramiuk unammisitsinermi Kangerlussuarmi allannermk pikkorissa-riarnermut kiisalu Danmarkimi, Finlandi-mi Sverigemilu, Göteborgimi atuakkanik saqqummersitsinersuarmut peqataajar-torlutik, angalanissamut peqataasussatut toqqakkat qulit akornanniilluni.

– Inuit tuusinterpassuupput – tamarmil-lu atuakkiat pilligit takkussimapput. Atuakkanik soqtiginninnerup taama an-nerutiginera ilisimasimanngilara. Taa-maallunga pimoorullugu paasilerpara

Niviaq Korneliussen atuakkiortutut ullormiit ullormullusooq tusaamasanngorpoq atuakkiqqaatini Homo Sapienne, atuakkiortunut nersornaatinik angisuunik tamanik nersornaaserneqartussatut innersuussutigineqartoq, saqqummersikkamiuk.

Niviaq Korneliussen blev nærmest fra den ene dag til den anden en kendt forfatter, da hun udgav sin debutroman *Homo Sapienne*, der blev nomineret til alle de store litteraturpriser.



LEIFF JOSEFSEN



LEIFF JOSEFSEN

paa, atuakkiani ilisivimmut iliinnarneqartussaanerminit annertunerusoq. Tarnip pissusaanik ilisimasalittut ilinniarnini taamaatippaa, nuannarigaluarlugu, taavalu piffissaq tamaat atuakkiortuunisaq aallutilerlugu.

– Maanna ukiuni arfineq-marlunni namminersortutut atuakkiortooreersimalerpunga. Sakkortuvoq, kisianni ajornangilaq, oqarpoq.

Inuuniutigaali avatangiiserisanut paasitissallugu sivisulaarsimavoq.

– Allaannngivippoq kulturip inuuniutigineqarsinnaaneranik miserratiginninne-rusoq. Pisoqartitsinerpassuarnut peqataanissamik qaaqquneqartarsimavunga aningaasarsissutiginissaanik neqeroorfingeqarnanga, aallaqqammullu anginartarsimavunga.

Niviaq ullumikkut qujanartumik misigisimavoq atuakkiortutut akuerisaasimal-luni. Tamannalu kulturikkut saqqumilaariup aamma allanngoriartupiloorneranik, kiisalu kulturilerisut pikkorissorpassuit kulturip pitsaanerusunik sinaakkuteqartinne-qarnissaanik sukataarutiginninnerannik, pissuteqarpoq, erseqqissaalluni oqarpoq.

– Soorluuna inuit eqqarsartalersimasut kulturi pingaaruteqartoq. Nuannariinnarlugu sularineqartartuungitsoq.

Aappassaa ajornakusoortoq

Niviap atuakkiata siulliuq tulliatalu saqqummersinneqarnissaanut ukiut talimat ingerlasimapput, piffissarlutaman-na sivisualaarsimasoq oqarpoq.

– Allannissamik pilersitsinissamik pisariaqartitsinerujussuaq malugisinnaavara, Niviaq, atuakkiami pingajussaat allal-lugu aallartereersimasoq, oqarpoq. Suli annertunerusumik oqaluttuarisinnaanngilaa, kisiannili oqaaseqartilaarnissaa iluatsippoq:

– Meeqqanik oqaluttualiaavoq, kisianni inuusuttunut atuakkiaanngilaq. Meeqqat inersimasunut pikitsinerannut tunngassuteqarpoq. Atuakkiannit siullernit marlunnit sammisaq allaanerulluinnarpoq, kisianni uanganera soorunami atuarneqarsinnaassaaq – kamassima-laartumik nipeqarpoq.

Atuakkat siullit marluk akornanni pif fissap taama sivisutigisup ingerlasimaneranut ilaatigut pissutaavoq, Niviap aningaasaqarneq naammattusaariffiginiarlugu saniatigut allarpassuarnik suliaqartariaqarsimanera, aammali *Homo Sapiennep* kingorna ilimasuffigineqarnerata annertoorujussuusimanera.

– Sammisat inunnit allaaserissagikka oqaatigineqartut eqqarsaatigisorujussuusimavakka, eqqarsaatigisimavaralu inuit qanoq illugit atuakkiama aappaannik *Homo Sapiennetut* nuannarinnersissinnaassanerlugit. Taamaassimavoq oqaat-sinik imhaarussimagama. Allatarisartak-kama sunnertarsimanngilaannga. Uan-nut isumaqanngilluinnarsimapput.

Allanngortitsisoq tassaasimavoq Tasii-lami inuusuttunut allannermk pikkoris-saneq. Tassani inuusuttut imminut toqoriarsimasut pineqartillugit inuiaqtiginni aqtsinerup kukkulluinnarsimanera misi-

gisimavaa. Niviaq kamaammersimaqalu-ni Kalaallit Nunaanni imminut toqutter-nerup innuttaasunit maannamut akiui-niarnerup annerpaartaannik aallartitsivoq; Imminornerit: O:selvmord. Kalaallit Nunaanni illoqarfinni aqqaneq-marlunni innuttaasut imminut toqutterneq akior-niarlugu ingerlaaqatigiipput. Nuummi ingerlaaqatigiit lnatsisartut siunnerfigaat imminut toqutternerpassuit politikkikut iliuuseqarfingeqarnissaat piumasariniar-lugu.

– Aqqissuisora tamatuminnga oqa-loqatigaara. Imminut toqutternermut tunngasut kisiisa soqutigaakka. Taassu-malu tamanna atuakkiarissagiga siun-nersorpaanga, Niviaq oqalutturopoq, atuakkialu *Naasuliardarpi* kalaallip inuusuttup (suli allap) imminut toqunnis-saanut kisitsinertut sanarfineqarsimavoq.

– Imminut toqutternermut tunngasut suli soqutigisaraakka, kisiannili atuakkialeri-nikkut unitsikkallartariaqarlugu, Niviaq oqarpoq, taamaattorli imminut toqut-toqartarnera pillugu oqallinnermut akuli-uttarunnaannginnissani neriorsuitag-lugu.

Tarnip pissusaanik ilisimasalik imaluunniit sanaartugassanik ilusilersuisartoq

Niviap *Naasuliardarpi* aqqutigalugu ka-laallisut atuakkiormi avaqqutinna-qrarsinnaannginnini pimoorullugu aala-jangersarpaa. Atuagaq siulimisut nalilii-sunit pitsaasumik allaaserineqarluropoq nersornaasigassatullu innersuunneqar-

luarluni, tamatumanilu Nunani Avannar-terni Siunnersuisoqatigiit Atuakkiortunut Nersornaasiuttaqaa suli periarfissaal-luni.

Maanna Niviaq Statens Kunstmordip sulinermut legatia pisimavaa, atuakkias-sami tulliata sularinissaanut piffissaq-nerulaalissalluni.

– Atuakkiat allassallugit ajornanngin-nersaat tassaasimavoq siulleq. Pingajus-saat aamma ajornakusuussaaq, oqarpoq.

– Imaanngilarmi arfineq-pingasuniit si-samanut ullut tamaasa sulisartunga. Allal-lunga aallartinnginninni qaamatini arla-linni inuttaasussat eqqarsaatigisarpakka. Inuttaasussat ilisarisimanialeqqaartus-saavakka, taamaanngippammi oqaasis-saat saqqummiussinnaanngilakka.

Niviara aperaara atuakkiortungorsimangikkaluaruni sunngorsimassaga-luarnersoq.

– Tarnip pissusaanik ilisimasalittut ilin-niagaq soqutigisorujussuusimavara, taamaattumik immaqa tarnip pissusaanik ilisimasalinngorsimassagaluarbunga. Ki-sianni ilaatigut aamma eqqarsaatigisar-para, sanaartugassanik ilusilersuisar-tungorsimasinnaagaluarlunga. Qarat-sap immikkoortuanit allarluinnarmik atuifiusumik. Kisianni takorlooruminaatsipara. Sivisuallaamik allanngikkaangama uangaajunnaartarpunga.

Novellekonkurrence antændte litterær karriere

Det var novellekonkurrencen Allatta!, der sporedt Niviaq Korneliussen ind på sin forfatterkarriere. Jeg vidste ikke, det var muligt at leve af at skrive, siger hun

Af Martine Lind Krebs

Denne artikel er nødt til at starte i Det Grønlandske Hus i 2013, for det var første gang, jeg mødte Niviaq Korneliussen.

De ti unge, der havde vundet første udgave af novellekonkurrencen Allatta! var på inspirationsrejse og skulle denne dag i september læse op af deres noveller. Jeg havde ærligt talt ikke forventet mig særligt meget af novellerne; måske et godt indslag til aftenens radioavis på KNR, som jeg arbejdede for på daværende tidspunkt. Men da Niviaq begyndte at læse op af sin novelle, ramte det mig på en måde, der splinterede mine lave forventninger. Det lyder som en cliché, men jeg fik faktisk kuldegysninger og kunne mærke gásehuden sprede sig på mine arme. Jeg tvivler på, at Niviaq husker mig fra den dag, for efterhånden har jeg bare skrevet mig ind i den lange række af journalister, der hiver i hende fra tid til anden. Men jeg husker hende.

I dag lægger Niviaq Korneliussen ikke skjul på, at Allatta! fik en afgørende betydning for hendes karriere som forfatter. Allatta! var en novellekonkurrence for unge i 2012, som NAPA i samarbejde med forlaget Milik Publishing og Grønlands Landbibliotek arrangerede. Formålet med konkurrencen var at så en masse unge forfatterspirer i Grønland, og planen lykkedes til fulde. Fra den første generation af Allatta!, er der tre af vinderne, der sidenhen har fået udgivet bøger.

– Allatta har haft en helt vild betydning for mig. Uden den ved jeg ikke, hvordan jeg var startet, siger Niviaq Korneliussen over telefonen fra Nuuk.

Det har ikke været nemt at få en interviewaftale med hende. Den 31-årige forfatter er i dag blevet et så stort navn, at der er mange journalister, der rykker i hende, især efter udgivelsen af hendes anden roman *Blomsterdalen*, der efter udgivelsen i august sidste år har høstet overstrømmende anmeldelser og blev



nomineret til både Nordisk Råds Litteraturpris, Politikens Litteraturpris, Montanas Litteraturpris og Kritikerprisen.

– Det er jo fint nok, men jeg bliver også lidt træt af at være på, siger Niviaq, der er gået lidt udenfor for at ryge, mens hun snakker med mig.

– Det er totalt koldt, klager hun.

Ingen rollemodeller

Niviaq har altid skrevet – lige siden hun som 5-årig misundeligt så til, når hendes ældre søster skrev dagbog.

– Jeg elskede at få stileopgaver. Jeg elskede at åbne op for en verden, der ikke eksisterer, når jeg skrev.

Alligevel faldt det ikke Niviaq ind, at hun kunne leve af at skrive.

– Jeg havde jo ikke rigtig nogen rollemodeller. Vi læste ikke rigtig grønlandsk litteratur i folkeskolen. Jeg vidste godt, at der var nogle ældre mænd, der var forfattere, men andet vidste jeg ikke. Jeg kan huske, at vores grønlandsklærer sagde, at hun ville skrive en bog, når hun blev gammel. Det var sådan en oplevelse, jeg havde af det at være forfatter.

Da Niviaq begyndte på GU, begyndte hun at læse udenlandsk ungdomslitteratur.

– Jeg begyndte at drømme om at skrive bøger, som vi her i Grønland kunne spejle os i.

Seksualrealisme uden filter

Efter gymnasiet flakkede Niviaq en smule rundt. Hun startede på en uddannelse på Ilisimatusarfik, men kedede sig hurtigt og stoppede ud igen. I stedet fik hun arbejde på et børnehjem. En dag så hun en reklame på KNR for novellekonkurrencen Allatta!

– Det var som at få én af de opgaver for i folkeskolen, som jeg elskede – skriv en novelle. Det var helt fantastisk at skrive den, men jeg vidste jo ikke, om jeg var god til at skrive. Jeg sendte den ind,

uden at nogen andre havde læst den, husker hun.

Så det var til stor overraskelse, da Niviaq fandt ud af, at hun var én af de 10 vindere af konkurrencen, som skulle videre på forfatterbootcamp i Kangerlussuaq og på turné til Danmark, Finland og Sverige, hvor de skulle deltage i Göteborgs store bogmesse.

– Der var mange tusind mennesker – og de var der alle for litteraturen. Jeg vidste slet ikke, der fandtes så stor en interesse i bøger. Da slog det mig for alvor – Gud – det er muligt at leve af at skrive.

På rejsen mødte Niviaq andre unge, der skrev, og hun mødte mennesker, der kærligt skubbede hende fremad. Det var forlægger Lene Therkildsen fra Milik Publishing, der opfordrede hende til at søge Selvstyrets arbejdslegat, så hun kunne skrive sin første bog.

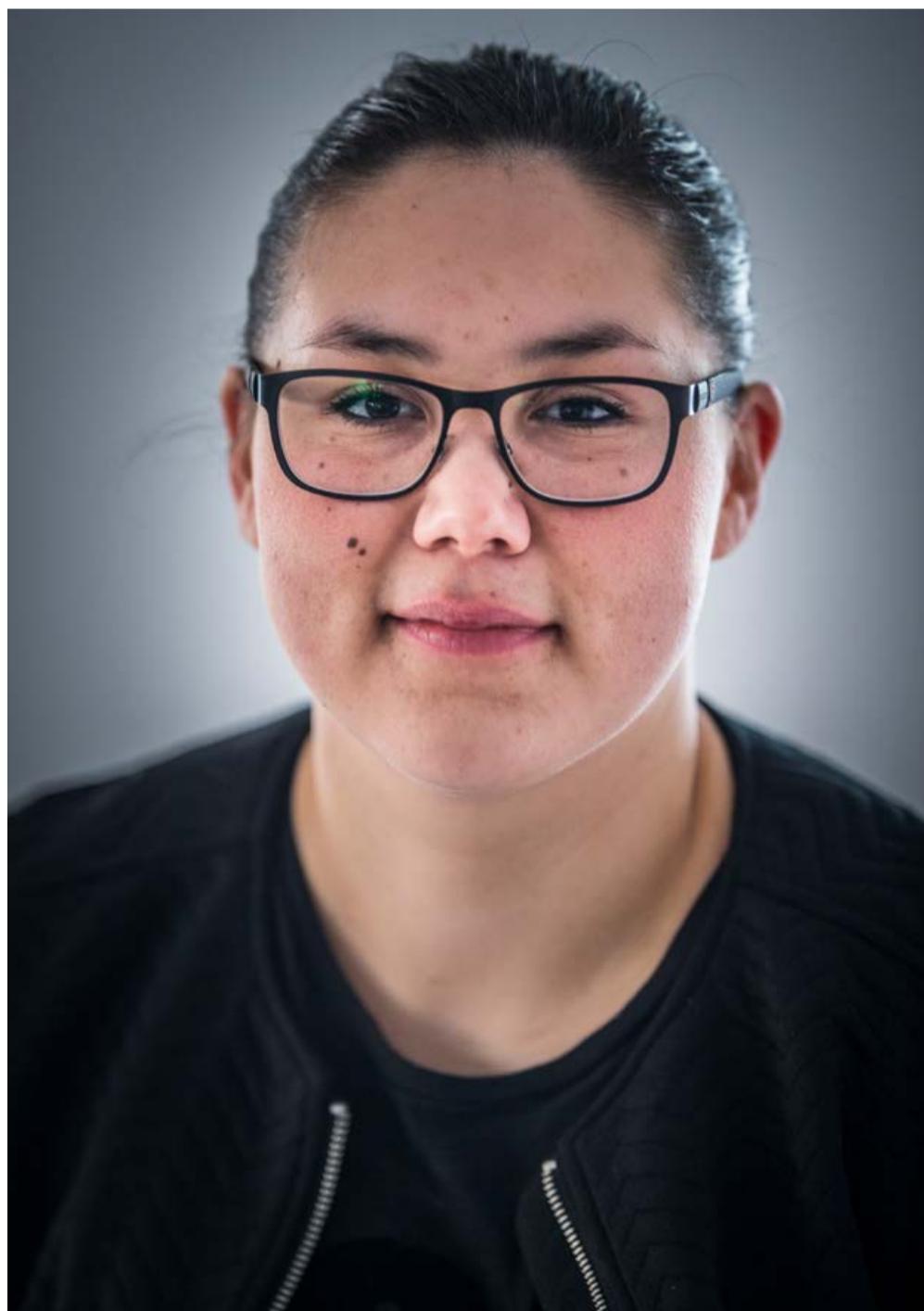
Det blev til romanen *Homo Sapienne*, som bragede igennem og blev en bestseller på ingen tid, også i Danmark, hvor den fik 5 hjerter i Politiken, hvis anmelder kaldte den "seksualrealisme uden filter".

Fornægtelse af kultur

Al den virak havde Niviaq slet ikke forventet. Da bogen var sendt i trykken, rejste hun til Danmark og begyndte på psykologistudiet.

– Jeg glædede mig bare til at se den fysisk. Jeg havde aldrig forestillet mig, at den ville blive en bestseller, siger hun.

Inden længe blev Niviaq kimet ned af journalister, og bogen blev nomineret til både Politikens Litteraturpris, Nordisk Råds Litteraturpris 2015 og BogForums Debutantpris. Til sidst indså hun, at hendes bog var mere end en ting, man stiller på hylden. Hun stoppede ud af psykologistudiet, selv om hun egentlig var glad for at læse det, og så helligede hun sig forfatterrollen på fuld tid.



LEIFF JOSEFSEN



Niviaq Korneliussenip 2019-imí aallartippaa
Imminornerit:O:selvmord – Kalaallit Nunaanni
imminut toquttarneq akiorniarlugu suliniutit
maannamut annersaat.

I 2019 startede Niviaq Korneliussen
Imminornerit:O:selvmord – det hidtil største
folkelige initiativ mod selvmord i Grønland.

– Det er, som om der er en fornægtelse af, at man skal kunne leve af kultur. Jeg er blevet inviteret til at optræde ved enormt mange events uden at blive tilbuddt honorar for det, og i starten sagde jeg jo ja.

I dag føler Niviaq heldigvis, at hun er blevet anerkendt som forfatter. Men det skyldes også, at kulturscenen i det hele taget er under kraftig udvikling, og at der er så mange dygtige kulturfolk, der presser på for, at kulturen skal få bedre rammer, understreger hun.

– Det er, som om folk er begyndt at tænke, at kultur er vigtigt. Det er ikke noget, man gør for sjov.

Den svære toer

Der gik fem år mellem Niviaqs første bog og den anden, og det er al for lang tid, slår hun fast.

– Jeg kan mærke et enormt behov for at skrive og skabe, siger Niviaq, der allerede skriver på sin tredje roman. Hun kan endnu ikke fortælle så meget om den, men det lykkes at få hende til at løfte sløret en smule:

– Det er en fortælling om børn, men det er ikke en ungdomsbog. Den handler om børns oprør mod de voksne. Det er et helt andet tema end mine første to bøger, men man vil selvfølgelig kunne læse, at det er mig – den har en lidt vred stemme.

Når der gik så længe mellem de første to bøger, var det dels, fordi Niviaq lavede en masse ting ved siden af for at få økonomien til at gå til, men også fordi forventningerne til hende var så tårhøjte efter *Homo Sapienne*.

– Jeg tænkte meget på de emner, folk sagde, at jeg skulle skrive om, og jeg tænkte på, hvordan jeg kunne få folk til at synes lige så godt om min anden bog som om *Homo Sapienne*. Det gjorde, at jeg var tom for ord. Det jeg skrev, påvirkede mig ikke. Det sagde mig slet ikke noget.

Vendepunktet blev et skrivekursus for unge i Tasiilaq. Her oplevede hun, at systemet slog fuldstændig fejl, når det gjaldt unge, der havde forsøgt at begå selvmord. Rasende satte Niviaq gang i den hidtil største folkelige opstand i Grønland mod selvmord; Imminornerit:O:selvmord. I 12 grønlandske byer marcherede folk mod selvmord. I Nuuk gik marchen hen til Inatsisartut for at kræve politisk handling mod selvmordsepidemien.

– Jeg talte med min redaktør om det. Selvmord var det eneste, der optog mig. Det var hende, der foreslog mig at skrive en bog om det, fortæller Niviaq, hvis roman *Blomsterdalen* er bygget op som en nedtælling til (endnu en) ung grønlæn-

ders selvmord.

– Selvmord optager mig stadig, men jeg er nødt til at tage en litterær pause fra det, siger Niviaq, der dog lover, at hun ikke er færdig med at blande sig i selvmordsdebatten.

Psykolog eller bygningskonstruktør

Med *Blomsterdalen* har Niviaq for alvor cementeret sig som en grønlandsk litterær stemme, som man ikke kommer udenom. Som sin forgænger høstede den stribewis af gode anmeldelser og nomineringer, hvorfra Nordisk Råds Litteraturpris stadig er i spil.

Nu har Niviaq fået Statens Kunsfonds treårige arbejdslegat, og fået lidt mere råderum til at arbejde på sin næste roman.

– Den nemmeste bog at skrive var den første. Treeren er også svær, siger hun.

– Det er jo ikke sådan, at jeg arbejder 8-16 hver dag. Jeg går rundt i flere måneder og tænker på mine karakterer, før jeg går i gang med at skrive. Jeg skal først lære personerne at kende, ellers kan jeg ikke få deres sprog frem.

Jeg spørger Niviaq, hvad hun havde været, hvis ikke forfatter.

– Jeg var meget interesseret i psykologstudiet, så måske psykolog. Men jeg tænker også nogle gange på, at jeg kunne have været bygningskonstruktør. Et eller andet, hvor man bruger en hel anden del af hjernen. Men det har jeg svært ved at forestille mig. Hvis jeg går for lang tid uden at skrive, er jeg ikke mig selv.

Info Nordenip Nunat Avannarliit nunarsuarmi akuliutitsiner- paaffinngooqatigai!

Nunani Avannarlerni

suliniaruit
nuunniaruit
qinnuteqarniaruit
ilinniagaqarniaruit
suliffeqarfimmik aallartitsiniaruit

attavigiuk.norden.org/infotjeneste



Nordisk
Samarbejde

N(ORD) – oqaatsit pillugit podcasti

Kalaallisut oqaatsit nunarsuarmi nalunarnersaappat? Oqaatsit ilitsoqqussat puigungajassimagaanni qanoq iliortoqassava? Sooq Islandimiut Savalimiormiullu oqaatsiminni oqaasersianik isorinninnatik ilangussiinnartangilat?

Tamakkuupput apeqqutit NAPA-mit podcastimi N(ORD)-imi akissuteqarfingeqartut. N(ORD) tassaavoq NAPA-p Nunani Avannarlerni oqaatsit pillugit podcastiliaa, oqaatsinik nunani avannarlerni ataatsimooqatigiffimmi killeqarfii kulturillu akornanni atorneqartunik paasiniaaffigisaa, misissuffigisaa ilisimatusarfigisaalu.

Maannamut aallakaatitassiani nangeqattaartuni immikkoortut pingasut suliarineqarsimapput. Aallakaatitaq siulleq qulequtaqarpoq *Oqaatsit ilitsoqqussat puigorneqarsinnaappat*, tassanilu arnat nunanit avannarleneersut pingasut ilitsoqqussaralugit oqaatsit ulluinnarni atorneqartinnagit puigorneqarsinnaanerannik ernumma-

teqarneq pillugu oqaluttuwartut tusarnaarneqarsinnaapput. Kinaassuseq, annaasaqarneq oqaatsitigullu kiffaanngissuseqarneq pillugit isumaliuersuutit saqqummiunneqarput.

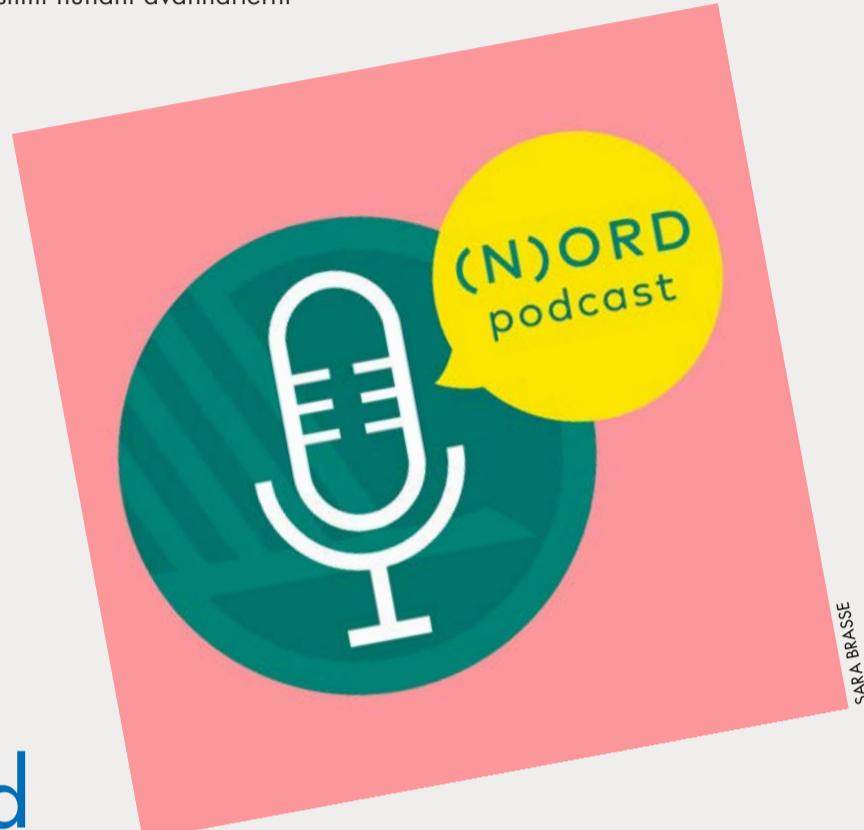
Immikkoortut aappaanni kalaallisut oqaatsit nunarsuarmi nalunarnerpaajunersut misissorneqarpoq. Immikkoortumi tassani kalaallit arnat marluk naapippagut, nunani avannarlerni suleqatigiinnermi ilaatigut kalaallisut oqaaseqarlutik marluullutik sulisimasut, tamatumalu kingorna immikkut ilismasallit marluk kalaallisut oqaatsit ilumut nunarsuarmi nalunarnerpaajunersut ogallisigaat.

N(ORD)-imi immikkoortut pingajuan ni aaqqissuisut islandimiut savalimiormiullu oqaasiinik sammisaqarput ilitsoqqussaralugulu oqaatsini allamiut oqaasiinik akusaqarusuttannginnerat eqqartorlugu. Sooq islandimiut sava limiormiullu oqaasersianik imaalillaannaq oqaatsiminnut ilangussisanngillat, kisiannili nutaanik oqaasilior-

nissaq pingaernerutitarlugu? Immikkoortumi tassani taakku inuaat assiginnitsut marluk imminnut qanoq paasisinnaatiginerat aamma misissorneqarpoq.

Podcastimi nunani avannarlerni

oqaatsit ikittunit oqaaserineqartut nor skinut, svenskinut qallunaanullu paasi saqarfigitinnissaat anguniarneqarpoq, taamaattumillu skandinaviamiuut oqaa sii atorneqarput.



SARA BRASSE

N(ORD) – en podcast om ord

Er grønlandsk virkelig verdens sværeste sprog? Hvorfor vil islændinge og færinger ikke ukritisk optage låneord i sproget?

Det er nogle af de spørgsmål, som NAPA i podcasten N(ORD) giver svaret på. N(ORD) er NAPA's egen podcast om sprog i Norden, som opdager, undersøger og udforsker sprogene talt på tværs af grænser og kulturer

i det nordiske fællesskab.

Indtil videre er der produceret fire afsnit i serien. Første udsendelse hedder »Kan man glemme sit modersmål?«, og her hører vi tre nordiske kvinder tale om frygten for at miste sit modersmål, når det ikke bliver brugt i hverdagen. Det bliver til overvejelser om identitet, tab og sproglig frihed.

Andet afsnit undersøger om grønlandsk er verdens sværeste sprog. I af-

snittet møder vi to grønlandske kvinder, der begge har arbejdet på grønlandsk i det nordiske samarbejde, og derefter diskuterer to eksperter, om grønlandsk virkelig er sværest i verden.

I tredje afsnit af (N)ORD dykker tilrettelæggerne ned i islandsk og færøsk og fokuserer på purisme, som handler om at udelukke fremmedele menter fra modersmålet. Hvorfor opta-

ger islændinge og færinger ikke ukritisk låneord i sproget, men foretrækker at danne nye ord? Og så tester dette afsnit, hvor meget de to folkefærd forstår hinanden.

Ønsket med podcasten er at formidle de små nordiske sprog til nordmænd, svenskere og danskere, og derfor bruges skandinavisk som fortællesprog.

Instagrammimi oqaatsit eqqumiikajaartut

Oqaatsit inunnik nukittunerusumik ataqatigiilersitisinnaapput, aammali ungasinnerulersitsisisinnaallitik. Nunani avannarlerni oqaatsitigut aporfissat annikillisarniarlugit NAPA-p Instagrammimi dagens_nordiske_ord pilersissimavaa. Tassani nunani avannarlerni oqaatsitigut paasinartut paatoornarsinnaasullu quianartut ullormut saqqummiunneqarput. Tassani ullormut oqaaseq saqqummiunneqartoq aallaavigalugu ullut tamaasa oqaluttuaqqanik saqqummiussisoqartarpoq. Instagrammimi qupperneq malinnaavigiuk Nunanilu Avannarlerni oqaatsit paasiaqarfiginerullugit.

Sproglige finurligheder på Instagram

Sprog kan knytte mennesker stærkere sammen, men det kan også skubbe os fra hinanden. I en indsats for at nedbryde sproglige barrierer i Norden har NAPA oprettet dagens_nordiske_ord på Instagram. Her deles dagligt sjove opslag om sproglige forståelser og misforståelser på tværs af de nordiske sprog. Profilen fortæller hver dag små historier om sprog med udgangspunkt i et dagsaktuelt ord. Følg profilen og bliv klogere på sprog i Norden.

kal: nynorskisut
dk: nynorsk
se: nynorska
ax: nynorska
no: nynorsk
is: nýnorska
fo: nýnorskt
fi: uusnorja
ns: oddadárogielat

kal: qaqortoq
dk: hvid
se: vit
ax: vit
no: kvit
is: hvítur
fo: hvítur
fi: valkoinen
ns: vielgat

kal: upernaaq
dk: forår
se: vår
ax: vår
no: vår
is: vor
fo: vár
fi: kevät
ns: giidda

kal: ussersorluni oqaatsit
dk: tegnsprog
se: teckenspråk
ax: teckenspråk
no: teiknspråk
is: táknmál
fo: teknmál
fi: viittomakieli
ns: seavagiella



gronland@nordjobb.org
+45 53 62 30 66

Aasar Nunat Avannarliit misigisassarsiorfigerusuppigit?

Nordjobb sunaana?

- ✓ inuusuttut Nunani Avannarlermiut aasakkut atuanngiffimmi / sulinngiffimmi Nunani Avannarlerni allani sulisinnaanerat pillugu suliffissarsiuussisarfik

Skal du opleve Norden til sommer?

Hvad er Nordjobb?

- ✓ formidling af sommerferiejobs for unge i Norden

Sulerisinnaavunga?

- ✓ suliffissat assigiinngeqaat, Kalmarimi sikunik tuniniaasartoq, Samsømi jordbærenik nuniaffimmi nuniaassisartoq, Tronhjemip eqqaani qeqertami assagiarsuleriffimmi suliffissuarmi sulineq il.il.

Hvad kan jeg arbejde med?

- ✓ du kan lave alt fra at sælge is i Kalmar til at plukke jordbær på Samsø til at arbejde på en krabbefabrik på en ø ud for Trondhjem

Suna pissarsiarissavara?

- ✓ akissarsiaqassaatit, Nordjobbillu najugaqarfissannik akikitsumik ujarliutissavaatit
- ✓ nunani avannarlermiut inuusuttoqatitit ilagalugit nuannersumik aasarsiussaatit
- ✓ nunani avannarlermiut oqaasiit, ileqqi inuiaqatigiivilu misilittagaqarfingissavatit
- ✓ sulismanerit pillugu misilittagaqassaatit, cv-nnut allassinnaasannik

Hvad får jeg ud af det?

- ✓ du får løn og Nordjobb hjælper med at finde et billigt sted at bo
- ✓ du får en sjov sommer med andre unge i Norden
- ✓ du får nye oplevelser inden for nordiske sprog, traditioner, historie og samfund
- ✓ du får vigtig arbejdserfaring, du kan skrive på cv'et

Piumasaqaatit suuppat?

- ✓ 18-30-nik ukioqassaatit
- ✓ gallunaatut innuttaassuseqassaatit
- ✓ skandinaviatiut naammaginartumik oqalussinnaassuseqassaatit

Hvad er kravene?

- ✓ du skal være 18-30 år
- ✓ du skal være nordisk statsborger
- ✓ du skal tale et tilfredsstillende niveau af skandinavisk

Paasisaqnerorusukkuit takuuk nordjobb.org
imaluunniit uunga allagit Bo Nylander bo@nordjobb.org

Hvis du vil vide mere, gå på nordjobb.org eller skriv til Bo Nylander bo@nordjobb.org

NAPA-mut ima qinnuteqassaatit

Napa.gl-imi TAPIISARTUT tooruk.

Qinnuteqaammik pitsasumik qanoq allattoqarsinnaanera pillugu atuarsin-naavutit, suliniutillu suut NAPA-mit tapiifigineqarsimanerat takusinnaallugu. 'Tammaasa'-mi NAPA-p marlunngornikkut tamanut ammasumik, qinnuteqaatinnut ikiorneqarsinnaallutit siunnersuisarnera pillugu atuarsinnaavutit. Nuummi najugaqanngikkaanni oqarasuaatikkut imaluuniit videookkut oqaloqatigiinnissaq isumaqatigiissutaasinnaavoq.

NAPA-mut qinnuteqaativit pilersinnisaanut piareeruit quppernerup talerpiata tungaani 'Taperneqarnissannik qinnuteqarit' tuussavat. Qinnuteqaatit nassisinnaajumallugu atuisutut imminut pilerssaaatit.

Suliniutinut tapiissutinik imaluuniit a-

ngalanermut tapiissutinik qinnuteqarsin-naavutit. NAPA ukiumut 3 mio. kr. misaannik agguasarloq.

Qinnuteqaatit 100.000 koruunit ataallugit aningaasartallit sapaatip-akunnerisa arfineq-pingasut iluanni suliarine-qartarput. Suliniutip aallartinnissaa minnerpaamik qaammatinik marlunnik sioqullugu qinnuteqaatit nassisutissavat.

Qinnuteqaatit 100.000 koruunit sinerlugit aningaasartallit NAPA-p siuler-suisusa ukiumoortumik marloriarlutik ataatsimiinnerini suliarineqartarput. Qinnuteqarnissamut piffissami killigititaasut tassaapput 1. januar aamma 1. juni.

NAPA aningaasaateqarfinnut allanut, Kalaallit Nunaanni kulturikkut suliniutinut tapiissuteqartartunut, aamma ataatsimoortumik allattorsimaffiuteqarpoq.



Sådan søger du støtte hos NAPA

På **napa.gl** klik på STØTTE.

Du kan både læse om, hvordan man skriver en god ansøgning og se, hvilke projekter NAPA tidligere har støttet. Under 'Tamassa' kan du læse om NAPA's åbne rådgivning om tirsdagen, hvor du kan få hjælp til din ansøgning. Hvis du ikke bor i Nuuk, kan du lave en aftale via telefon eller video-samtale.

Når du er klar til at oprette din ansøgning til NAPA, skal du klikke på 'Søg støtte her' i højre hjørne. Du skal oprette dig som bruger for at kunne indsende din ansøgning.

Du kan søge projektstøtte eller støtte til rejser. NAPA uddeler ca. 3 mio. kr. årligt.

Ansøgninger på mindre end 100.000 kr. behandles inden for 8 uger. Du skal sende din ansøgning mindst 2 måneder før projektets start.

Ansøgninger på mere end 100.000 kr. behandles af NAPA's bestyrelse på deres to årlige møder. Ansøgningsfristen er 1. januar og 1. juni.

NAPA har også samlet en liste over andre puljer og fonde, som støtter grønlandske kulturprojekter.

Nunani Avannarlerni aningaasaateqarfíit eqquumiitsuliortunik tapiisartut // Kulturfonde i Norden

Nunani Avannarlerni nunatsinnut tunngassuteqartunik suliniutinut tapiisartut makkuupput.
// Her er et udvalg af fonde i Norden, der støtter projekter som involverer Grønland.

**Kultureqarnermut
atingaasaliissutit //
Selvstyrets tilskud til
kunst og kultur**
sullissivik.gl

**Nunatsinni komunit
tapiissutigisartagaat //
Kommunale tilskudsordninger
i Grønland**
**Kommunit ataasiakkaat
nittartagai takukkit //
Se hver hjemmesiden for
hver af de fem kommuner**

**Tapiissuteqartarfik Sermeq//
Sermeq Puljen**
sermersooq.gl

**Najukkami
ataatsimiititaq Nuuk //
Nuuk Lokaludvalg**
sermersooq.gl

Nunafonden
nunafonden.gl

**Tips- aamma lotto-mit
atingaasaliissutit (pulje C) //
Selvstyrets
Tips- og Lottomidler (pulje C)**
sullissivik.gl

Den Grønlandske Fond
rigsombudsmanden.gl

Nordisk Film og TV Fond
nordiskfilmogtvfond.gl

Nordisk Kulturkontakt
nordiskkulturkontakt.org

Nordisk Kulturfond
nordiskkulturfond.org

NordPlus
nordplusonline.org

NORA
nora.fo

Nipilersortartoq nunarsuaq tamakkerlugu isumassarsiortartoq

NAPA-mit angalanernut aningaasaliissutit nipilersortartumut event-teknikerimullu Hans-Ole Amossenimut iluaqutaarujussuarsimapput. Nunat tamalaat akornanni nipilersornikkut pisoqartitsinernit nipilersukkaminut nippinullu atortorissaarutinut nutaanut isumassarsianik pissarsisimavoq

All.: Martine Lind Krebs

Hans-Ole Amossenip nipilersortartunngornissani nipilersukkanillu suliaqarnerik inuuniuteqalernissani takorloorsimangikkaluarpa. Kalaallit Nunaanni inuuniutaasinnanera ilmagisimanngilaa.

Sungiffini tamaat nipilersornermut atortarsimagaluarpa. Nuummi Nuusup Atuarfiani atuareernerit tamaasa ikinngutini nipilersornermik soqtigisallit allat marluk, illoriit Aqqalu Berthelsen aamma Qillanguaq Berthelsen, ilagisarsimavai, taakkalu erinnioqatigaluglu immiusseqatigisarsimallugit.

– Inuuusutuaranngorama nammineq nipilersugassiorlunga misileraaneq pimoruulluinnalerpara. Nipilersornermut pinguarnerpalaartorujussuarmik isiginnittaseqarpugut. Atuarfimmit soraernerit tamaasa angerlaraangama guitarera saqqumertarpara, ullullu sinnera nipilersuataarnermut, taalliornermut immius-sinermullu atortarlugu.

Aqqalu Berthelsen apersortikkami qaraasiamic tunissutisisimavoq, erinnanik immiussinermut atorneqarsinnaasumik, ikinngutigiillu taakkua pingasut ikoqati-giillutik immiussinermi misileraanermut akunnerpassuarnik atuisarsimapput. Tamarmik immikkut erinarsuusiotarsimapput, aammali peqatigiillutik nipilersoqatigiinnik pilersitisarlutik. Taaguutaat ima akulikitsigisumik allannortinneqartarsimavoq, naggataatigut qanoq ateqlersimanertik Hans-Olep eqqaamasinnaajunaarsimallugu.

Taamaakkaluartoq eventteknikerip erinniortullu ullumikkut 36-nik ukiullip nipilersortartup nipilersornermik inuuniuteqalersimanera aqqut sangujoraalaartoq aqqutigalugu NAPA-millu ikorfartorluuneqarnikkut pisimavoq. Siullermillu meeraanermi angerlarsimaffia tusagaqarf-gissavarput, tassanimi nipilersornermik soqtiginninneq tunngavilerneqarsi-mavoq.

Piaarinaatsoornikkut erinniorsimasut

– Nipilersorumatuujaannarsimavunga, Hans-Ole, imaluunniit ikinngumminit Hansomik taaneqartartoq, oqarpoq.

Angutaa guitarerlunilu nutsugiartarsi-mavoq, arnaa erinarsoqatigiinni erinar-sotarsimalluni aleqaalu marluk najaalu erinarsortarsimallutik noqartilimmillu pat-tarsimallutik. Hans-Ole noqartilimmik pattanneq ima siusitsigisukkut ilikkarsi-mavaa, taamani qassunik ukioqarsimani-ni ullumikkut eqqaamasinnaanagu. Aqqaneq-marlunnik ukioqarluni guitarer-talerpoq, inuuusutuaranngoramillu siullermik keyboarddimik kingornalu guitarimik innaallagissamoortumik tunissutisisimalluni.

– Erinnat nipaannik siusingaatsiartuk-

kulli tusaasaqarsinnaalersimavunga, immaqa aqqaneq-marlunnik ukioqarlunga-li. Erinarsukkamik tusarnaaraangama patiffiit nassaarisinnaasarpakka. Sivitsunngitsoq nammineerlunga erinnor-talerpunga, kasettebåndimut ghettoblasterimit mikrofoni atorlugu immiuttakkan-nik.

Erinarsukkat amerlanertigut "nalaatsor-nerinnakkut" pilersinneqartarput, Hans-Olep oqarneratut; erinarsukkamik tusar-simasaminik ilaagaqarniarsaraangat tamanna erinnamik nutaamik nassaarne-ranik kinguneqartarpoq.

Hans-Ole Nuummi ilinniarnertuunngor-niarfimmi GU-mi atualerami nukappissa-nik allanik nipilersornermik aamma nu-annarsaqtunik peqateqalertosimavoq. Tamanna nipilersoqatigiinnik kinguneqarpoq, nipilersoqatigiillu taakkua ajalusormata, qatituumik nipilersortar-tup Malik Brønsip Hans-Oellel nipi-ler-soqatigiit Torluut pilersippaat, taakkalu Nuummi nipilersoqatigiittut suli ullumik-kumut nuannarineqarluartuupput. Torluut pingartumik misileraarpalaartumik nipi-lersoriaaseqarfiunermink ilisimaneqar-put, suullunniit akuerisaaffigaannik. Taakkua nuusiaminnik suli saqqumersi-sisimanngillat, kisianni Kalaallit Nunaanni nipilersornikkut pisoqartitsinerni angisuuni aalajangersimasumik nipilersortuu-salersimapput.

Allakkerisartumit igasuunermillu teknikerimut

Hans-Ole ilinniarnertuunngoriarfiup ki-ningorna tamalikalaarsimavoq inuunermin-ilu suniarnerluni ilisimaqqissaarsimana-gu. Pisiniarfinni allakkerisartutullu sulisar-simavoq, ullulu ilaanni igasunngorumal-luni tassanngaannaq isumassarsisimal-luni. Nipilersornerup saniatigut nerisasi-orneq Hans-Olep nuannarilluinnaga-asilaagaat. Taamaakkaluartoq taakkua imminut tulluanngillat. Igasunngorniatut qaammammi ataasiinnarmi ilinniartoo-reerluni Hans-Ole soraarpoq igasutullu ilinniarnini taamaatiinnarlugu.

Tamatuma peqatigisaanik Hans-Olep nipilersoqatigiiliami aappasaat aallartippaa, Da Bartali Crew, Kalaallit Nu-naanni nipilersornerup silarsuaani aam-ma ilisimaneqarluersimasoq.

– 2009-mi Roskilde Festivalimiissi-mavunga elektroniskimillu nipilersoqati-giippasuit takusimallugit. Tamanna Kalaallit Nunaanni elektroniskimik nipilersornerup qanoq iliuuseqarfiginissaanut isumassarsissutigaara.

Taamaalinerata nalaani Hans-Ole tek-nikeritut suliaqarfimmut aqqutissiuunne-qarpoq. Ikinngutaasa ilaat tusarnaartsisoqarnerani nippit qullilersuinerillu pitsaasunissaata qanoq pingaruteqar-tiginerannik oqaluttuaannavittarsimavoq, taamaattumik Hans-Ole sukataajummer-luni Katuami teknikeqarnermut pisorta-

mut saaffiginnippoq immikkut assannik atorfissaqartitsisinnaanersut tusarniar-lugu. Qujanartumik atorfissaqartitsipput, Katuamilu ukiup tulliani Hans-Ole nippinik quellernillu inissitsiterisarneq pillugu ilisimasassanik tigooraavoq – eqqortumillu inisisimanini paasiartuaalerlugu. Kisian-ni event-teknikeritut ilinniagaqartoqarsin-naanera suli paasisimanngilaa. Taarsiu-lugu Hans-Ole innaallagisserisutut ilin-niagaqarniarluni qinnuteqarpoq. Katua-mi teknikeqarnermut pisortap Egil Pe-tersenip sulisutsiallammik annaasaqar-tussanngornini uggorigaluaqaa, taa-maattorli Hans-Ole ilinniagaqarnissami-nik kissaateqarnerani tapersorsorlugu. Hans-Ole suliffeqarfimmik ilinniartfigisas-saminik ujaasinermini ISS-imik oqaloqa-teqarpoq, taakkalu scenemi teknikkimut tunngasunik soqtigisaqartorujussuunera tusaramikk taarsiullugu siunnersorpaat Danmarkimi event-teknikeritut qinnute-qqallugu.

Event-teknikeritut ilinniagaq Jyllandip Avannaani Frederikshavnimi imaluunniit Københavnimi ingerlanneqartarpoq, ukiunillu sisamanik sivisussuseqararluni. Hans-Olep Frederikshavn toqqarpaa nuullunilu.

– Ilinniagaq uannut pingaaruteqartor-juususimavoq. Teknikkimut tunngasunik ilikkagaqartorujussuusimavunga. Uter-nerma kingorna Katuami teknikerit allat arlallit ilinniakkamik taassuminng ilin-niagaqarnissamut isumassarsisinneqar-put, oqarpoq.

Angalanermet tapiissutit silarsuarmut ammaassisut

Kalaallit Nunaanni event-teknikeriunermi ajornartorsiut annersaat tassaavoq ilin-niakkami sorpassuarnik ilikkagaqarto-qartarmat Kalaallit Nunaanni atorfis-saqartinneqanngitsunik, atortorissaarut-nik maani nassaassaqqanngimmat, Hans-Ole nassuaavoq.

Taamaattumik ilinniakkamik ilinniartuu-tillunili sungiusarumalluni ilikkagaqar-nerujumallunilu silarsuarmut angalarusu-lersimavoq. Tamatumani NAPA siull-meerluni akulerpoq. Hans-Ole qinnute-qarpoq NAPA-millu Savalimmiunut silami festivalimut G! Festivalimut angalanissa-minut tapiiffigineqararluni. Tassani sulife-qarfik festivalerujussuarmut Iceland Air-wavesimut atortorissaarutnik pilersuisuu-sumut attaveqalerpoq, tassuunalu ator-finilluni, Airwaves iluaniit misigisinnaa-niassagamiuk.

Tamatuma kingorna NAPA Hans-Olep angalanerantr arlalinut tapiilluni aningaasaliisuuarsimavoq inunnillu pis-sanganartunik Nunani Avannarlerni nu-nanit allaneersunik attaveqalermissamut ikiorsimallugu.

– NAPA-p ikiortorujussuusimavaanga. NAPA-p pisortarisimasai, Leise Johnsen aamma Mats Bjerde, qanimut attaveqar-



figisimavakka.

Hans-Olep ilinniarnini ingerlatiiti-galugu Da Bartali Crew sulissutigeqpipa. 2021-mi nipilersukkanik streamer-nermik kiffartuussivimmut Soundcloudi-mut erinnamik ikkussivoq, taannalu streamerinermik kiffartuussivimmi nuan-narineqartorujussuanngorpoq. Hans-Ole ilaatiigooriarlugu dj-itut suliaqariartar-poq nipilersukkanillu appisimaartuusar-luni, tamannali naammattumik unammil-ligassaasutut isumaqarfiginagu.

– Islandimut angalaneq isumassarsiffi-gisorujussuara. Elektroniskimik nipilers-uterpassuaqarpoq pikkunartunik, taakkalu atortorissaarutaat isumassarsiffi-gisorujussuuakka. Angerlarama atortor-isarutnik nutaarpassuarnik pisiortoru-saalerpunga.

Taamaattumik Hans-Olep ikinngutini marluk, Kasper Mathiesen aamma Ove Mørch, Torluummumt aamma ilaasut, Da Bartali Crewimi nipilersoqataasaleqqlugit attavigai. Maanna peqatigiillutik tusarnaartitsartarnissamut periarfis-saqalerput. Tusarnaartitsinermik sapin-gisamik uummaarissuusarnissaat anner-tuumik suliniutigisarpaat, assersuutiga-lugu Ovep nikuilluini tumerparpaartarnis-saa Hans-Olep nassaaraa. Hans-Olep



LEFF JOSESEN

erinnanik tamanik suli erinniorruusarpoq, tusarnaartitsinernullu nipilersortartorpas-suarnik tamatigut qaaqqusisarpoq.

– Nipilersortartut 50-it sinnillit Da Bartal Crewimi nipilersoqataasimapput, inuttaa eqqoriaavoq.

Da Bartali Crew pimoorullugu nuanna-rineqarlualerpoq, Nuummi 2016-imi Inuiattut Ullorsiornermi tusarnaartitsinermennit videoliaminnik saqqummiussigamik. Video isiginnaarneqartorujussuan-gorpoq ullumikkut 700.000-it sinnerlugin isiginnaarneqarsimalluni.

Pingajussaanik iluatsikkaa

Hans-Olep ilinniakkani 2016-imi naammassivaa Nuummullu utearluni, Katuamilu sulilerluni. Teknikeritut atorfimmi pileri-nassuseqarluartumi, arlalippassuartigut toqqisisimanarlunilu nassaarsiorfulluar-tumi. Hans-Ole Katuami tusarnaartitsiar-torluni angalanernut aalajangersimasu-mik teknikeritut suliaqalerpoq, taamaat-tumillu tassaalerluni angalanernut pis-sanganartunut tamatigut peqataasartoq, ukiumilu ataatsimi tamanna naleqqus-sorilluinarpaa.

– Kisianni arlaannit nusoorneqarpu-nга. Uanga namminerisannik pingorar-titsisinnanaera takorloorsinnaasimavara.

Nammineerlunga misileraallunga. Katua-mut pituttugaasutut misigisimasimavu-nга, nassuaavoq.

2016-imi Texasimi nipilersorermik fe-stivalerujussuarmut South by Southwesti-mut nipilersoriaqqusaalluni qaaqqune-qarpoq. Ajoraluartumilli Katuamit sulin-giffeqarsinnaasimannngilaq.

– Naaggaarlugit annernartorujussuusi-mavoq. Tamatuma kingorna sivisuumik nuanniillorpunga, Hans-Ole eqqaama-sani tunngavigalugit oqarpoq.

Sivitsunngitoq qaaqqusissumvik pis-sanganartumik suli allamik pissarsivoq – tamatumuna Alaskami North by Nort-hwestimit. Aammaarluni qujaannartaria-qarsimavoq, Katuamut teknikeritut tusar-naartitsiartornernut angalaqataasussaa-simagami.

– Eqqarsalerpunga inuunerma sinne-rani Katuamiiginnassaguma peqqissimi-sutigissallugu.

Taamaattumik qaaqqusissutit piss-a-nanganartut pingajuat mailikkut takku-mat, Hans-Ole akuersivoq. Sverigemi cir-kusip Burnt out Punksip isiginnaagassia-mut nipilersugassianik erinnior-nissamut sulusussariarerusussimavaa.

– Annilaangasorujussuuvunga. Nam-minersortutut inuusinnaanissara takor-

Hans-Ole Amossen nunani avannarlerni festivalini assigiinngitsuni teknikkimik isumassarsisinneqarlu niatorissaaruterpaalussuarnik pisortorsimavoq, taamaallilnili ullumikkut angerlarsimaffimini atortulorsoluagaasumik immiussarfiteqarluni.

Inspireret af teknikken på de forskellige nordiske festivaler, han har overværet, har Hans-Ole Amossen indkøbt en del udstyr, så han i dag har et veludrustet hjemmestudie.

Paolomi tusarnaartitsisussatut.

– Nunanik takussallugit ilimaginngisa-annarsimasannik takusaqarsimavunga. Tamanna NAPA-mit ajornarunnaarsin-neqarsimavoq, Hans-Ole oqarpoq.

Ullumikkut nipilersortartutut, erinnior-tut teknikeritullu namminersortutut ukiut tallimassaanni ingerlatsivoq. Nunatta Isi-ginnaartitsiari fiata isiginnaagassiaan-ut arlalinut kiisalu Teater Freeze Produc-tionimut erinnanik ilaatigut erinnortarsi-mavoq suliassarpassuaqarlunilu:

– Katuami suliffinit soraaramali ullor-mit tassanngali pissutsit ingerlarsuinna-lersimapput. Katuaq inuillu suleqatigisi-masakka qujamasutigisorujussuuakka, taakkoqanngippammi taama angusaqar-tigisimanavianngikkaluarama. Kisianni inuunera taamaassinnaasoq takorloor-sinnaanngisaannarsimavara. Kia tamanna upperisimassagaluarpa?

Musiker henter inspiration fra hele verden

Rejsemidler fra NAPA har gjort en stor forskel for musiker og event-tekniker Hans-Ole Amossen. Fra oplevelser på internationale musikevents har han hentet inspiration til sin musik og nyt lydudstyr



Af: Martine Lind Krebs

Hans-Ole Amossen drømte ikke om at blive musiker og leve af at lave musik. Det faldt ham ikke ind, at det kunne være en karrierevej i Grønland.

Al hans fritid gik godt nok med at spille musik. Hver dag efter skole på Nuussuaq Skolen i Nuuk hang han ud sammen med to andre musikinteresserede venner, fætrene Aqqalu Berthelsen og Qillannguaq Berthelsen, som han skrev og indspillede musiknumre sammen med.

– Da jeg blev teenager, begyndte jeg virkelig at gå op i at eksperimentere med at lave min egen musik. Vi havde en meget legende tilgang til musikken. Hver dag når jeg fik fri fra skole, gik jeg hjem og fandt min guitar frem, og resten af dagen blev brugt på at jamme, skrive sange og indspille.

Aqqalu Berthelsen havde fået en computer i konfirmationsgave, som kunne bruges til at indspille sange på, og de tre venner brugte timevis på at hjælpe hinanden og eksperimentere med indspilninger. De skrev hver især deres egne sange, men de startede også et band sammen. Det skiftede navn så tit, at Hans-Ole ikke længere husker, hvad det egentlig endte med at hedde.

Når den i dag 36-årige musiker, eventtekniker og komponist alligevel har fået musikken som sin levevej, så skete det ad en lidt snørklet vej og med et godt skub i ryggen fra NAPA. Men først skal vi en tur hjem i barndomshjemmet, for det var her musikinteressen blev grundlagt.

Skrev sange ved et uheld

– Jeg har altid været musikalsk, fastslår Hans-Ole, eller Hансо, som hans venner kalder ham.

Faren spillede guitar og harmonika, moren sang i kor og hans to ældre søstre og en yngre søster sang og spillede

klaver. Hans-Ole lærte at spille klaver så tidligt, at han i dag ikke kan huske, hvor gammel han var. Som 12-årig kom guitarren på repertoaret, og som teenager fik hans først et keyboard og sidenhen en elguitar i gave.

– Jeg kunne aflytte toner ret tidligt, måske allerede da jeg var 12 år. Når jeg lyttede til en sang, kunne jeg finde frem til akkorderne. Lidt tid efter begyndte jeg at skrive min egen musik, som jeg indspillede på kassettebånd med en mikrofon fra en ghettoblaster.

Tit blev sangene til ved et ”uheld”, som Hans-Ole kalder det; når han forsøgte at kopiere en sang, han havde hørt, og så endte med at finde på en ny melodi.

Da Hans-Ole startede på GU i Nuuk, fandt han hurtigt sammen med nogle andre gutter, der også kunne lide at spille musik. Det kom der et band ud af, og da det band løb ud i sandet, dannede bassisten, Malik Brøns, og Hans-Ole sammen bandet Torluut, som den dag i dag er et af Nuuks populære undergrundsbands. Torluut er især kendt for sin eksperimenterende stil, hvor alt er tilladt. De har endnu ikke udgivet et album, men de er blevet et fast navn ved store musikbegivenheder i Grønland.

Fra postbud og kok til tekniker

Efter gymnasiet flakkede Hans-Ole lidt rundt og vidste ikke helt, hvad han skulle med sit liv. Han arbejdede i butikker og som postbud, indtil han en dag pludselig fik den idé, at han ville være kok. Foruden musikken er madlavning én af Hans-Oles store passioner. Men alligevel var det slet ikke noget match. Efter blot en måned som kokkelev, sagde Hans-Ole op og droppedede kokkeuddannelsen.

Sideløbende startede Hans-Ole sit andet band op, Da Bartali Crew, som også er blevet et kendt navn på den grønlandske musikscene.

– Jeg havde været på Roskilde Festival i 2009 og set mange elektroniske

bands. Det inspirerede mig til at gøre noget ved den elektroniske musik i Grønland.

Det var på det tidspunkt, Hans-Ole blev sporet ind på tekniker-branchen. En af hans venner talte altid om, hvor vigtigt det var med ordentlig lyd og lys til koncerter, så Hans-Ole tog sig sammen og kontaktede Katuaqs teknikchef for at høre, om de kunne bruge et par hænder ekstra. De kunne de heldigvis, og det næste år i Katuaq sugede Hans-Ole til sig af viden om lyd- og lysopsætning – og blev gradvist klar over, at han var kommet på den rette hylde. Men at man kunne uddanne sig til event-tekniker var ikke gået op for ham. I stedet søgte Hans-Ole i lære som elektriker. Katuaqs teknikchef Eigil Petersen var godt nok ærgerlig over at skulle miste sin gode medarbejder, men bakkede op om Hans-Oles ønske om at uddanne sig. I sin søgen efter en læreplads som elektriker kom Hans-Ole i dialog med ISS, og da de hørte om hans store interesse for teknikken på scenen, foreslog de ham at søge ind som event-tekniker i Danmark i stedet.

Uddannelsen som event-tekniker tages enten i Frederikshavn i Nordjylland eller i København, og den varer fire år. Hans-Ole valgte Frederikshavn og trak teltpælene op.

– Uddannelsen har betydet rigtig meget for mig. Jeg har lært rigtig meget om teknik. Efter jeg kom tilbage, var der flere af Katuaqs andre teknikere, der blev inspireret til at tage uddannelsen, siger han.

Rejsestøtte åbnede verden

Det største problem ved at være eventtekniker i Grønland er, at man lærer en masse på uddannelsen, som man ikke får brug for i Grønland, fordi udstyret ikke findes her, forklarer Hans-Ole.

Derfor fik han, allerede mens han gik på uddannelsen, lyst til at tage ud i verden for at øve sig og lære mere. Det var

her, NAPA første gang kom ind i billede. Hans-Ole søgte og fik rejsestøtte fra NAPA til at rejse til Færøerne til udendørs festivalen G! Festival. Her kom han i kontakt med et firma, der leverer udstyr til den store festival Iceland Airwaves, hvor han den vej igennem fik ansættelse, så han kunne opleve Airwaves indefra.

Sidenhen har NAPA sponsoreret flere rejser for Hans-Ole og hjulpet ham i forbindelse med spændende mennesker fra andre lande i Norden.

– NAPA har hjulpet mig rigtig meget. Jeg har haft et tæt sammenhold med NAPA's tidligere direktører, både Leise Johnsen og Mats Bjerde.

Sideløbende med uddannelsen arbejdede Hans-Ole videre med Da Bartali Crew. I 2012 lagde han et nummer op på musikstreamingtjenesten Soundcloud, som blev vældig populært på streamingtjenesten. Hans-Ole tog ind imellem ud som dj og spillede musikken, men i længden fandt han det ikke udfordrende nok.

– Jeg blev meget inspireret af rejsen til Island. Der var så meget fed elektronisk musik, og jeg var meget inspireret af deres udstyr. Da jeg kom hjem, købte jeg gradvist en masse nyt udstyr.

Hans-Ole inviterede derefter de to venner, Kasper Mathiesen og Ove Mørch, som også var en del af Torluut, til at spille med Da Bartali Crew. Sammen havde de nu mulighed for at tage ud til live optrædender. De gjorde meget ud af, at deres optræden skulle være så levende som mulig, for eksempel fandt Hans-Ole på, at Ove skulle stå op og spille trommer. Det er stadig Hans-Ole, der komponerer alle sangene, men til koncerterne inviterer han altid et væld af musikere.

– Over 50 musikere har optrådt med Da Bartali Crew, gætter han på.

Da Bartali Crew fik for alvor sit genembrud, da de postede en video fra deres optræden under Nationaldagen i Nuuk i 2016. Videoen gik viral og har i dag haft over 700.000 views.

Alle gode gange tre

I 2016 var Hans-Ole færdig med uddannelsen og vendte tilbage til Nuuk, hvor han fik job i Katuaq. Et attraktivt teknikerjob, som på mange måder både var trygt og kreativt. Hans-Ole blev Katuaqs faste turné-tekniker, så det var altid ham der kom på de spændende rejser, og i et år passede det ham rigtigt godt.

– Men noget trak i mig. Jeg kunne godt tænke mig at være kreativ på min egen måde. Selv prøve nogle ting af. Jeg følte mig fastlænket til Katuaq, forklarer han.

I 2016 blev han inviteret til at komme til den store musikfestival South by Southwest i Texas og spille. Men desværre kunne han ikke få fri fra Katuaq.

– Det gjorde rigtigt, rigtigt ondt at sige nej. Jeg havde det dårligt i lang tid efter, husker Hans-Ole.

Kort tid efter fik han endnu en spændende invitation – denne gang fra North by Northwest i Alaska. Og igen måtte han takke nej, da han skulle på turné som tekniker for Katuaq.

– Jeg begyndte at tænke, at jeg ville fortryde det, hvis jeg blev i Katuaq resten af livet.

Så da den tredje spændende invitation tikkede ind i mailbakken, takkede Hans-Ole ja. Det var et cirkus i Sverige, Burnt out Punks, der ville hyre ham til at komponere musikken til en forestilling.

– Jeg var så bange. Jeg havde aldrig forestillet mig, at jeg skulle leve som selvstændig. Jeg anede ikke, hvordan jeg skulle håndtere det, siger Hans-Ole.



LEIFF JOSEFSEN

Hans-Ole Amossenip nipilersoqatigiit Torluut GUX-imi atuartuullunili pilersitseqataaffigisimavai. Nipilersoqatigiit ullumikkut Nuummi nipilersoqatigiit nuannarineqarnerpaartaasa ilagaat.

Hans-Ole Amossen var med til at starte undergrundsbandet Torluut allerede da han gik på GUX. I dag er bandet et af Nuuks populæreste bands.

Tag med til Argentina

Netop hjemvendt fra opgaven i Sverige, løb Hans-Ole på NAPA's daværende direktør Mats Bjerde i Katuaq. Mats var på det tidspunkt i gang med at finde aktører til Días Nórdicos (nordiske dage) i Sydamerika.

– Hej Hans-Ole. Har du ikke lyst til at tage med til Buenos Aires? sagde han, og så var Hans-Ole på farten igen. Denne gang som udøvende kunstner sammen med Kasper Mathiesen som Da Bar-

tali Crew, der efter et opvarmningsevent i Madrid skulle spille i Lima i Peru, Buenos Aires i Argentina, Montevideo i Uruguay og Sao Paolo i Brasilien.

– Jeg har set nogle lande, jeg aldrig troede jeg ville få mulighed for at se. Det har NAPA gjort muligt, siger Hans-Ole.

I dag lever han på femte år som selvstændig musiker, komponist og tekniker. Han har blandt andet komponeret musikken til flere af Nationalteatrets forestillin-

ger samt Teater Freeze Productions og har masser at lave:

– Det er virkelig bare eskaleret fra den dag, jeg sagde min stilling i Katuaq op. Jeg er meget taknemlig over for Katuaq og de mennesker, jeg har arbejdet med, uden dem var jeg aldrig nået så langt. Men jeg havde aldrig forestillet mig, at min tilværelse kunne været sådan her. Hvem skulle have troet det?

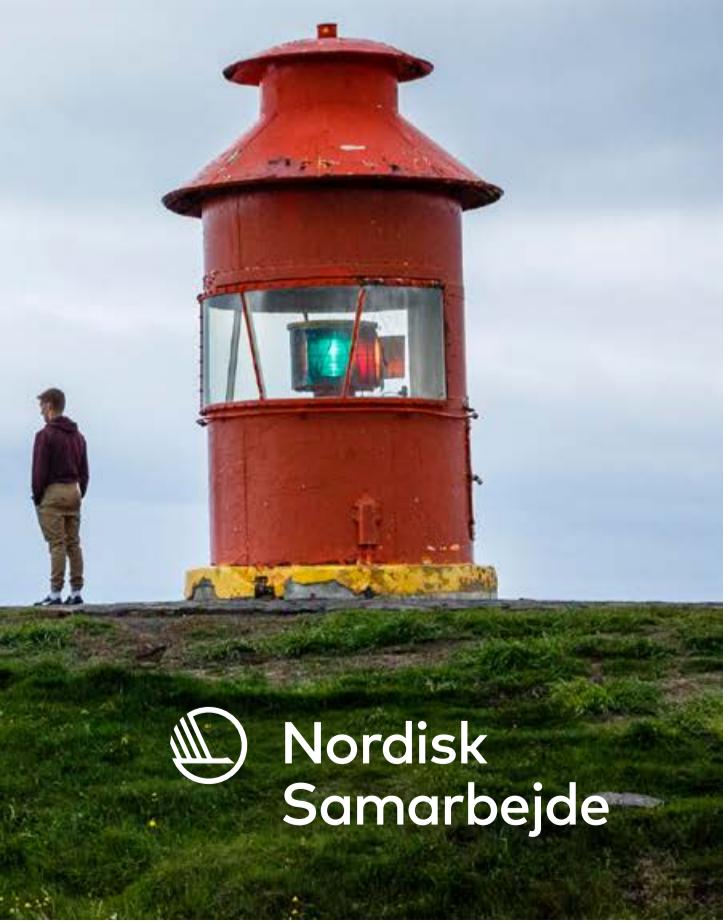
Info Norden er med til at gøre Norden til verdens mest integrerede region!

Har du spørgsmål om at

**flytte
arbejde
studere
søge støtte
starte virksomhed**

i Norden?

Så kontakt norden.org/infotjeneste



**Nordisk
Samarbejde**

NAPA nunat inoqqaavinik allanik suleqateqarnissamut matumik ammaassisuusoq

Pipaluk Kreutzmann Jørgensen Namminersornerulererup 1979-illu kingorna Kalaallit Nunaanni kulturikkut eqeersagaanerup meeraraa. Kisianni Pipalummut nunat inoqqaavinik allanik kulturikkut ataatsimooqateqarnermik isaanik ammaassisooq tassaasimavoq NAPA

All.: Martine Lind Krebs

NAPA-p aamma Pipaluk Kreutzmann Jørgensenip ataatsimut oqaluttuarisaane- rat ukiorpassuit matuma siornali aallartissimavoq. Pipaluup isiginnaagassiam- nik angallassilluni nunarsuarmut angala- sinnaanera NAPA-mit ajornarunnaarsin- neqarsimavoq, tamannalu isiginnaartitsi- vimmi isiginnaagassiorputut filmiortortul- lu suliaqarnerata sinneranut sunniuteq- lersimavoq.

2009-mi 2010-milu qitinnermik isigin- naagassiaq *Tulugaq* aamma isiginnaart- itsisarfimmi isiginnaagassiaq *Oqarit inuullillu* pilersippai. Kalaallit Nunaan- ni isiginnaagassiat takutikiartorlugit angallatereerlugit Pipaluk kimmumt anga- lanissamik isiginnaagassiallu Canadami nunap inoqqaavinut takutinnissaannik ta- korluugaqalerpoq.

– Angalanermi tassani attaveqarfinnik pingaarutilippassuarnik pilersitsivunga, ullumkut suliama suli tunngavigisaan-

nunagisami sinaakkutit iluanni aningaa- salersorneqartarnissaannut taarsiullugu nunat inoqqaavinik allanik, soorlu Cana- dami inunnik Nunanilu Avannarlerni sa- menik, maani Kalaallit Nunaanni uag- sinnik ataatsimooruterpassuaqartunik, suleqateqarnissaq isumassaqarluarpooq, Pipaluk erseqqissaavoq, killeqarfiiit akorn- nani nunallu inoqqaavisa akornanni ataatsimut isiginnaagassianut amerla- nerujussuarnut tunngavissanik pilersit- sisinnaanissaq neriuutiginerarlugu, min- nerunngitsumillu aporfissat nunasiaa- taanermit pilersinneqarsimasut ilaannik atorunnaarsitsinissamik neriuuteqarnerar- luni.

Kulturikkut kinguariit

Pipaluk Kreutzmann Jørgensenip Kalaal- lit Nunaanni kulturikkut suliaqarfimmiler- simanera eqqumiiginarpallaanngilaq. 1981-imi Namminersornerulererup eqqunneqarnerata kinguninguatigut inunngorsimavoq. Kulturikkut inuuneq

– Angerlaqqinnissara isumaajuaannar- simavoq. Kisianni paasivara suliareru- tara taannaasoq, taamaattumik ilinnia- garra taamaatiinnarpara, Pipaluk, taa- manimiit kingumut qiviaqqissimanngit- soq, oqarpoq.

Isiginnaagassiaq suliarisaa tulleq tassaavoq isiginnaartitsisarfimmi isigin- naagassiaq piviusunik aallaaveqartoq *Oqarit Inuullillu*, kinguaassiuutitigut atornerluinermik sammisaqarfiusoq. Isi- ginnaagassiaq ima sakkortutigaaq, a- ngallanneqarnerani tarnip pissusiinik im- mikkut ilisimasalinnik peqataatitsisoqar- tariaqarluni, isiginnaartut akornanni isi- ginnaagassiam sammisamut sakkortuu- mik qisuarriaateqartunik isumaginnissin- naasunik.

Pipaluup NAPA qanoq atorsinnaane- rini aallaqqaammut takujuminaatsissima- vaa. Takorluugai nunani avannarlerniip- pallaanngillat imaluunniit Skandinavia- miippallaarnatik kimmulli nunat inoq- qaavinik ataatsimooqateqarnermiinne- rullutik. Kisianni taamani NAPA-p pisor- taata Leise Johnsenip Pipaluk kaammat- torpaa taamaakkaluartoq NAPA-mut qinnuteqaqqullugu.

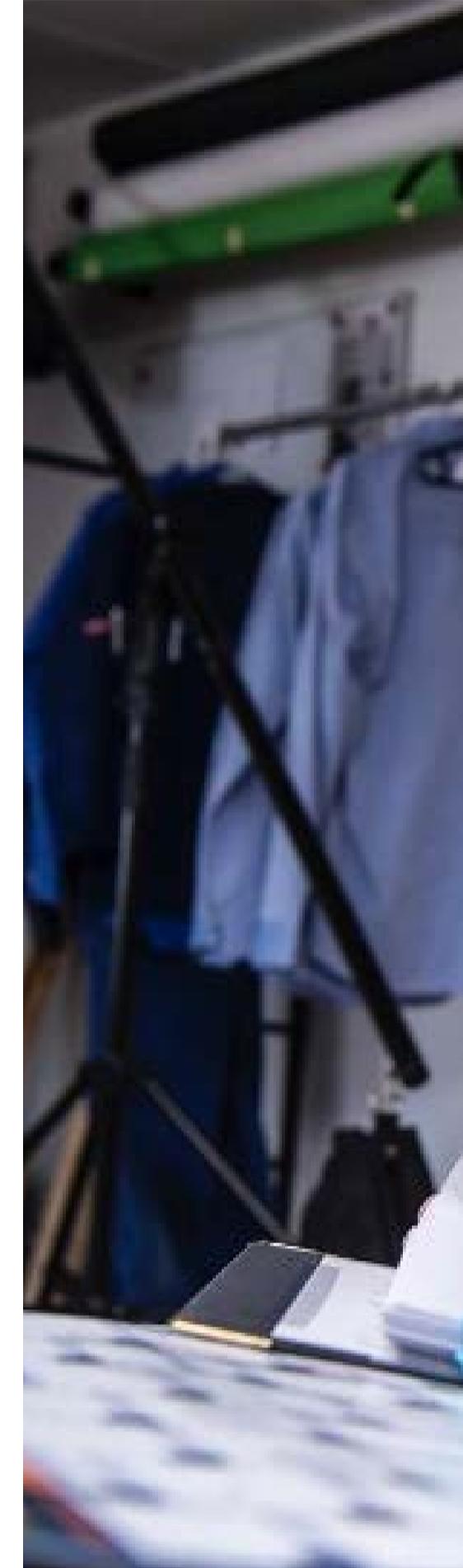
– NAPA Canadamut matumik uannut ammaassisuovoq, Pipaluk nassuaavoq.

Isiginnaagassiaq *Oqarit Inuullillu* aamma qitinnermik takutitassiap *Tuluk- kap* isiginnaartitsisutigartorlugit angal- lanneqarnerat 2011-mi ingerlanneqar- put. Tamatuma kingorna Pipaluk Kreutz- mann Jørgensenip isiginnaartitsartorluni angalaneq pillugu filmi piviusulersaarut sakkortooq *The Ravens Storm* suliaraa. Taanna ullumkut Vimeomi akeqanngit- sumik isiginnaarneqarsinnaavoq.

Ullormut akunnernik 8-ni filmerneq

Pipaluk 2017-imi qinnuigineqarpoq Nuuk Nordisk Kulturfestivalimut filmilia- nik takutinneqartussanik aqqissusseque- qullugu. Tamanna Nuuk International Film Festivalip – NIFF-ip – pilersinneqar- neranik kinguneqarpoq. Taamanimiilli nunat tamalaat akornanni film festivali Nuummi ukiut tamaasa ingerlanneqartu- tut pisalerpoq.

Festivalimi suleqatigisat pingaerner- saat, Samisk Filminstitut, Nunavut Film Development aamma Imaginative tamari- mik tassaapput attaveqarfiiit, Canadamut angalanerup pilersitseqataaffigisimasai. Angalaneq Pipaluup nunat inoqqaavinik allanik suleqateqarnerup tamatuma aalajangiusimanissaanut isumassarsissu- tigaa, tamannami nunanik avannarlernik suleqateqarnermit naleqarnerusutut isigi- simavaa. Pipaluk filmiortartullu allat Kalaallit Nunaanneersut ukiuni tulliuttuni nunat tamalaat akornanni filmfestivalimut



Bjilikka Københavnilu inigisara tunivakka akiisalu ilai filmip inaarsarnissaanut atorsimallugit

nik, Pipaluk Kreutzmann Jørgensen nas- suaavoq.

– Canadami naapippavut inuit, métis, anishinaabe aamma mohawk. Nunat inoqqaavi allat peqatigalugit ataatsimut kinaassutsimik ujaasisuusuvugut, uagut sioqqulluta Tuukkaq Teaterip pisimanera- tur, isumaqaratta, ataatsimoorfiup nas- saareqqinnissaanut piffissanngorsima- soq.

Canadamut isiginnaartitsartorluni angalanermi tikanneqarput Nunavummi Iqlaluit, Nunavimmi Kuujuaq Ontariomilu immikkut najugaqarfiiit reservatit, tam- annalu tamatuma kingorna suleqatigiinner- passuarnik kinguneqarsimavoq. Aser- suutigalugu Pipaluk Kalaallit Nunaanni pow-wow-it siullersannik aqqissuisu- voq, tamatumani northern cree-india- nerit Katuami takkussimasunut 700-nut takutitsillutik.

– Tamanna Kalaallit Nunaata kulturikkut pissarsiaqatigisorujussuua, Pipaluk oqarpoq.

Suleqatigiinneq Canadamiut filmiliaan- nut isiginnaartitsisarfinnilu isiginnaagassia- annut kalaallinut isiginnaartitsisartunut kalaallillu isiginnaagassiaannut Canadamiunut isiginnaartitsisartunut inuttaaffin- nik aamma kinguneqarsimavoq, Pipaluup maannakkorpiaq Canadami filmili- saminut tullermut aningaasaliissutissanik pissarsiuleruttorpoq.

Filmiliornissamik suliniutit tamatigut

ingerlarsulersimavoq. Kultureqarnermut tunngasut siullit ilaattut akisussaaffittut angerlaanneqarput, Pipaluup Nuummi atuareernerup kingorna paaqqinnittarfimmi Aqqalummi, Tuukkaq Teaterimeer- sut tusaamasat ilaat arlallit sulipput, Ben- do Schmidt aamma Rassi Thygesen, taakkualu meeqqat peqatigalugit nuan- nersorpassuarnik suliaqartarput.

– Atarfimmi atuartissutit nutaali- riusumik pinngorartitsiffiusut tamaasa nuannaraakka, Pipaluup Nuummi pero- riartorsimasup eqqaamasani oqaluttua- rai.

Pipaluk Aarhusip eqqaani Egåmi høj- skolernermini isiginnaartitsinermik pi- moorullugu suliaqalersimavoq. Højsko- lernermini kingorna Skandinavisk Teater- skolemut qinnuteqarpoq, ukiunilu mar- lunni tassaniilluni.

– Nalunngilara isiginnaartitsartun- gornnaviarnanga, taamaattumik taarsiul- lugu perorsasutut qinnuteqarpunga, oqarpoq. Københavnilu seminariami ilinniartuunermini isiginnaartitsarfimmi isiginnaagassialiaminik siullermik, 26-nnarnik ukioqarluni, allalluni suli- aqarpoq. Isiginnaagassiaq queleqtaraa *Malugisarpa* erinarsortartullu Kimmer- nap nuusiaa isumassarsiorfigineqarsi- malluni. Takuteqqaarneqarnissaa pissuti- galugu Nuuliarpoq tassanilu uniinnar- luni, ilinniakkami ukiup affaannaa ami- gaatigilersimagaluarlugu.

angisuumut, Berlinalenimut, peqataas- arput, tassanilu 2014-imiilli nunat inoqqa- visa filmiliaannut saqqummersitsiveqaler- simavoq. Tassani isiginnaartitsartorluni angalanermiit attaveqarfiganik naape- qateqarput attaveqatigififitsillu annertu- siartuaillugu. Taamaattumik NIFF sule- qatigiinnerup tamatuma kinguneranik pissusissamisoortumik alloriarnerusi- mavoq.

Festivali ukiut ingerlaneranni alliartor- tuarsimavoq. Festivali ukioq kingulleq fil- minik nunarsuarmit tamarmeersunik 3000-init amerlanernik tigusaqarpoq. Taama festivalimi art director aamma Pi- paluk qanumut suleqataa, Bill Bering, oqaluttuarpoq. Taassuma filmerpassuit akunnerpassuarni isiginnaarnissaat takut- inneqartussallu toqqartornissaat sulias- saraa.

– Piffissap ilaani ullormut akunnerni ar- fineq-pingasuni filminik isiginnaartarpu-



PRIVAT

nga, Bill illarluni oqarpoq, ukioq mannalu festivalimut filminik siullernik 36-nik tigusaqareersimanerarluni.

NIFF-imi filmit immikkoortunut arlalin-nut agguataarneqartarpuit: Immikkoortoq ataaseq nunat inoqqaavisa filmiliaannik imalik, immikkoortoq ataaseq nunarsuar- mit tamarmit indie-filminik imalik, immikkoortoq ataaseq nunanit avannarternit filmilianik imalik immikkoortorlu ataaseq Kalaallit Nunaannit filmilianik imalik.

– Hollywoodimi filmiliaannaanngitsunik allanik takutitaqarsinnaanerput nuan-naarutigaarput. Hollywood nunarsuarni filmiliat 10 procentiinik suliarinnittusarpoq, kisiannili filmit takutinneqartartut 90 procentii sunniuteqarfingisarlugit, Bill oqarpoq.

NAPA-p tapiissutai NIFF-imut pingaa- rutilerujussuupput, tapiissutit Kalaallit Nu-naanni filmiliornermik suliaqarfiup avam- mut saqqummiunnissaanut iluaqutaasar-

mata nunanilu tamalaani filmiliortartut Kalaallit Nunaaliarnissaannut. Tamatu- ma peqatigisaanik NIFF festivalip nunani avannarterni tamani nittarsaaneeqarne- ranut NAPA-p attaveqarfintik iluaqtigin- nitorujussuusarpoq.

– NAPA-p NIFF-imut tapersersuinera pingaaruteqartorujussuuvvoq. Tamanna aamma isumaqarpoq, Kalaallit Nu- naanni filmiliornermik suliaqarfiup ine- riartorujussuuneranik takunnissinnaa- nerannik, Bill oqarpoq.

Pipaluk Kreutzmann Jørgensen aamma Bill Bering festivalimik suliaqarnermik saniatigut Kalaallit Nunaanni filmiliornermik suliaqarfiup ilisimasalittut ingerlan- neqaleriartaarnissaanik aamma sulia- qarput. Bill maannakkorpiaq nunat inoq- qaavisa filmiliaannut tuniniaanermut at- taveqarfimmik pilersitsinialeruttorpoq. Pi- paluk Islandimiut kalaallillu filmiliornermik ingerlatseqatigiiffiannut Polorama-

mut ilaalersimavoq, tassanngalu nunat tamalaat akornanni filmiliornermik inger- latseqatigiiffiit Islandimi Kalaallit Nu- naannilu filmiliornissamut ikiorneqartar- put, tamatumalu peqatigisaanik filmiliornermik ingerlatseqatigiiffiutini UNOfilm aqutigalugu nammineq filmiliaminik su- liaqartarluni.

Filmiliorneq pillugu biilini inigisanilu tunisimagai

Anori, Pipaluup filmiliornermik suliniu- taasa maannamut annersaat, 2018-imi saqqummersinnejarpooq. Filmili 2011-mili suliarineqalersimavoq. Aallaqqaammut isumaasimagaluarpoq Pipaluup naatsu- mik filmiliornissaa, kisianni anguniakkat filmip suliarineqarnera ilutigalugu aam- ma annertusiartorsimapput.

Aningaasaqarnerup naammattusaar- nissaata ajornakusoornera Pipaluup iser- tuutinngilaa. Filmi 1,4 millioner koruuni-

Nuuk International Film Festival
2021 5.-18. september 2021-mi
ingerlanneqassaaq.

Nuuk International Film Festival
2021 løber af stabelen 5.-18.
september 2021.

NAPA åbnede døren til samarbejde med andre oprindelige folk

Pipaluk Kreutzmann Jørgensen er barn af Hjemmestyret og den kulturelle vækkelse i Grønland i årene efter 1979. Men det var NAPA, der for alvor åbnede hendes øjne for det kulturelle fællesskab med andre oprindelige folk

Af: Martine Lind Krebs

NAPA's og Pipaluk Kreutzmann Jørgensens fælles historie går langt tilbage. Det var NAPA, der gjorde det muligt for Pipaluk at rejse ud i verden på turné med sine forestillinger, og det kom til at præge resten af hendes karriere som teater- og senere filmproducent.

I 2009 og 2010 skabte hun danseforestillingen *Tulugaq (Ravnen)* og teaterforestillingen *Oqarit inuullutilu (Sig det og lev)*. Efter have rejst rundt og spillet forestillingerne i Grønland, drømte Pipaluk om at rejse vestpå og vise dem blandt oprindelige folk i Canada.

– På den rejse etablerede jeg en masse af de vigtige kontakter, som mit arbejde i dag stadig bygger på, forklarer Pipaluk Kreutzmann Jørgensen.

– I Canada mødte vi inuit, métis, anishinaabe og mohawk. Vi søgte en fælles identitet med andre oprindelige folk, som Tuukkaq Teatret før os havde

mestyrets indførsel. Der var fut under kulturnivet. Kulturområdet blev hjemtaget som noget af det første, og på Pipaluks fritidshjem, Aqqalu i Nuuk, arbejdede flere af de store navne fra Tuukkaq Teatret, Bendo Schmidt og Rassi Thygesen, og de lavede mange sjove ting sammen med børnene.

– I skolen kunne jeg godt lide alle de kreative fag, husker Pipaluk, der er opvokset i Nuuk.

På et højskoleophold i Egå ved Aarhus kom Pipaluk for alvor i gang med at spille skuespil. Efter højskoleopholdet søgte hun ind på Skandinavisk Teaterskole, hvor hun gik i to år.

– Jeg vidste godt, at jeg ikke skulle være skuespiller, så i stedet søgte jeg ind som socialpædagog, siger hun. Det var, mens hun gik på seminariet i København, at hun skrev sin første teaterforestilling i en alder af blot 26. Forestillingen hed *Malugisarpara* og var inspireret af sangerinden Kimmernaqs første album. Premieren trak hende til Nuuk,

international Film Festival – NIFF. Siden da har den internationale film festival været en tilbagevendende event i Nuuk hvert år.

Festivalens vigtigste samarbejdspartnere, Samisk Filminstitut, Nunavut Film Development og Imaginative er alle sammen kontakter, som rejsen til Canada var med til at så grobund for. Rejsen inspirerede Pipaluk til at holde fast den form for samarbejde med andre oprindelige folk, som hun så en større værdi end i det nordiske samarbejde. I de følgende år deltog Pipaluk og andre filmfolk fra Grønland hvert år ved den store internationale filmfestival Berlinalen, hvor der siden 2014 har været en stand for oprindelige folks film. Her mødtes de med kontakterne fra turneen og udvide de gradvist deres netværk. Så NIFF var et naturligt skridt i forlængelse af dette samarbejde.

Med årene er festivalen vokset og vokset. Sidste år modtog festivalen mere end 3000 film fra hele verden. Det fortæller festivalens art director og Pipaluks tætte samarbejdspartner, Bill Bering. Det er hans opgave at se de mange timers film igennem og udvælge de film, der skal vises.

– I en periode ser jeg film otte timer om dagen, griner Bill, der allerede har fået de første 36 film til årets festival.

Filmene på NIFF er delt op i flere kategorier: En sektion med oprindelige folks film, en sektion med indie-film fra hele verden, en sektion med nordiske film og en sektion med grønlandske film.

– Vi er glade for at vise, at der findes andet end Hollywood-film. Hollywood producerer 10% af verdens film, men dominerer 90% af de film, der vises, siger Bill.

NAPA's støtte har stor betydning for NIFF, både fordi støtten hjælper den grønlandske filmbranche med at komme ud i verden og med at bringe internationale filmfolk til Grønland. Samtidig har NIFF haft stor glæde af NAPA's netværk til at promovere festivalen i hele Norden.

– Det betyder rigtig, rigtig meget, at NAPA støtter op om NIFF. Det betyder også, at de kan se, at filmbranchen i Grønland er i rivende udvikling, siger Bill.

Både Pipaluk Kreutzmann Jørgensen og Bill Bering arbejder ved siden af deres arbejde med festivalen på at professionalisere den grønlandske filmbranche. Bill er lige nu ved at etablere et salgsagentur for oprindelige folks film. Pipaluk er blevet en del af det islandsk-grønlandske produktionsselskab Polorama, der hjælper internationale filmselskaber med at optage film i Island og Grønland, samtidig med at hun via sit eget produktionsselskab UNOfilm skaber sine egne film.

Jeg solgte min bil og min lejlighed i København og brugte noget af indskuddet på at få filmen færdig

gjort, fordi vi mente, at det var på tide at finde det fællesskab igen.

Turneen til Canada gik til Iqaluit i Nunavut, Kuujjuaq i Nunavik og til reserverter i Ontario, og efterfølgende har det kastet mange samarbejder af sig. For eksempel var Pipaluk medarrangør af Grønlands første pow-wow, hvor northern cree-indianere optrådte for 700 fremmødte i Katuaq.

– Det har givet en masse kulturelt til Grønland, fastslår Pipaluk.

Samarbejdet har også kastet roller af sig til både grønlandske skuespillere i canadiske film og teaterstykker, og canadiske skuespillere i grønlandske produktioner, og Pipaluk er lige nu i gang med at finde midler til sin næste film i Canada.

– I stedet for at filmprojekter altid skal finansieres inden for de nationale rammer, så giver det god mening at samarbejde med andre oprindelige folk, som inuit i Canada og samerne i Norden, der har så meget til fælles med os her i Grønland, understreger Pipaluk, som håber at skabe grobund for langt flere fælles produktioner mellem oprindelige folk på tværs af grænserne, ikke mindst i håb om at nedbryde nogle af de barrierer, som er skabt af kolonitiden.

Den kulturelle generation

At Pipaluk Kreutzmann Jørgensen er endt i den grønlandske kulturbranche er ikke så underligt. Som hun selv siger: Hun er født 1981 i tiden lige efter Hjem-

hvor hun endte med at blive hængende, selv om hun blot manglede et halvt år af uddannelsen.

– Det var altid min mening at komme hjem igen. Men jeg fandt ud af, at det var det her, jeg ville, så jeg sprang fra uddannelsen, siger Pipaluk, der ikke har kigget sig tilbage siden.

Den næste produktion var den realistiske teaterforestilling *Oqarit Inuullutilu*, som satte fokus på seksuelt misbrug. Teaterstykket var så stærkt, at der måtte tilknyttes psykologer på turneen, som kunne tage sig af de folk blandt publikum, som reagerede kraftigt på stykkets tema.

I starten havde Pipaluk svært ved at se, hvordan hun kunne bruge NAPA. Hendes visioner lå ikke så meget i det nordiske eller det skandinaviske, som i fællesskabet med de oprindelige folk mod vest. Men NAPA's daværende direktør Leise Johnsen, opfordrede Pipaluk til at søge støtte hos NAPA alligevel.

– Det var NAPA, der åbnede døren til Canada for mig, forklarer Pipaluk.

Turneen med *Oqarit Inuullutilu* og dansesstykket *Tulugaq* blev gennemført i 2011. Efterfølgende producerede Pipaluk Kreutzmann Jørgensen den stærke dokumentarfilm *The Raven's Storm* om turneen. Den kan i dag ses gratis på Vimeo.

Film 8 timer om dagen

I 2017 blev Pipaluk bedt om at安排re et filmprogram til Nuuk Nordisk Kultur-festival. Det blev fødslen af Nuuk Interna-

Solgte bil og lejlighed for film

Anori, Pipaluks til dato største filmprojekt, udkom i 2018. Men filmen havde faktisk været undervejs siden 2011. I starten var det meningen at Pipaluk ville lave en kortfilm, men med ambitionerne voksede også filmen.

Pipaluk lægger ikke skjul på, at det var svært at få finanserne til at slå til. Filmen blev lavet på et budget på 1,4 millioner kroner, og skuespillerne valgte selv at arbejde uden løn.

– Jeg solgte min bil og min lejlighed i København og brugte noget af indskudtet på at få filmen færdig. Yderligere lånte jeg 250.000 kroner, siger Pipaluk.

Det er et godt eksempel på, hvordan Pipaluk arbejder. Hvert femte år sætter hun sig en række mål og delmål.

– Når jeg sætter mig et mål, når jeg det. Jeg går op i ikke at have drømme. Jeg har ikke drømme – jeg har mål, siger hun.





Qitinnermik takutitassiaq meeqqanit pilersinneqartoq

Qittartoqatigiit Bobbi Lo Produktionip meeqqanut isiginnaagassiaq Allaanerulaartoq
Nuummi Kangillinnguit Atuarfianni atuartut ikiortigalugit pilersippaat

All.: Vivi Sørensen

Nuummi Kangillinnguit Atuarfianni 2.b-mi atuartut 2019-imí upernaakkut ullunik nalinginnaanngilluinnartunik atuarfigisaqarput. Atuaqtiguit qittartoqatigiit Bobbi Lo Produktionimut, meeqqat siunnersuutaat aallaavigalugit qitinnermik takutitassiamik pilersitsisussanut, siunnersuusiornissamik suliassinneqarput.

– Meeqqat oqaluttuaat isumassarsiorfigivavut, aalanernik pilersitsilluta, malaatiinnarlugu suliarineqartunik suliaqluta naggataatigullu takutitassiamik ilivitsumik pilersitsilluta, Lava Markussen oqarpoq.

Suleqatinilu qittartoq Michael Tang, nunani avannarlerni qittartoqatigiit Bobbi Lo Produktion nunani avannarlerni meeqqanit qitinnermik takutitassiorartut

peqatigalugit pilersissimavaat. Lava qittassianik suliarinnituusarpoq, Michaelilu qittartoqatigiinnut peqataasarluni.

Aprilimi 2019-imí Nuummiipput, qittartullu Alexander Montgomery-Arden sen aamma Sara Aviaja Hammeken peqatigalugit takutitassiaq Allaanerulaartoq pilersillugu. Taanna tassaavoq nunani avannarlerni suleqatigiissutigisaat siulleq.

Meeqqat 24-t Nuummi illoqarfiup imikkoortortaanit Kangillinnguaneersut suleqatigiinnermut akuutinneqarput.

– Aallaqqaammut suut qitissagivut aalajangertussaammassuk ilimagaara taakkununngaa eqqumiilaarsimassasoq, nalinginnaasumimmi inersimasut meeqqanut aalajangiisuuusarmata, matumanilu paarlattuanik pisoqarpoq, Michael Tang oqarpoq.

Immap iluani

Qittartoqatigiit Bobbi Lo Produktion meeqqanut workshoppertitsipput oqaluttuassaannillu nassaarsiortillugit, meeqqallu suleqatigalugit takutitassiam samisaq tassaassasoq 'Immap iluani' aala jangiullugu.

– Silarsuup sanileraa, marlunnik isarukitsulik, nanulik, paatsiveerusimaartumik tuttulik siggunnullu læbestiftimik tarngutitaqartoq, Michael Tang oqarpoq suleqatinilu Lava qiviarylugu meeqqallu oqaluttuaat takorluugarpalaartut kingumut eqqaaniarsaralugit.

– Tamakkua qitiutippavut, qititassiamilu ilitsorsorneqarneq aallaavigalugu qitiluta. Malaatiinnarlugu pissusilorsorneq, aalanermik pilersitsisoq. Siut, qanoq ilil luni ersersinneqarsinnaava? Tamakkua qitinnik "oqaasinngortinnejcarput", al

lanngortiterlugit nikisetersinnaasavut, Lava Markussen oqarpoq, Zoomikkullu takutillugu, siut qanoq ilillugu qitinnikkersersinneqartoq, aalaninngortillugu.

Michael Tang nangippoq nassuaallulinu, qittariaaseq suliarisartik tamanna tigussaanngitsumik qitinnerusoq, aamma meeqqanut pilersitaagaluartoq, oqaluttuanik ilanngussisoqarsinnaasoq, tigusaavallaanngitsunik, tamakkuninngalu pilersitsismallutik.

Qitik tigussaanngitsoq

– Oqaluttuat meeqqanit oqaluttuarineqartut aallaavigalugit takutitassiamik pilersitsisinaasimavugut tigussaanngitsumik oqaluttuarneralimmik, inuttalinnik, niplersukkanik tunuliaqtsersuinernillu, naggataatigut takuteqqaarneqartumik. Suliarujussuusimavoq, Lava Markussen

Allaanerulaartoq Lava Markussenip (saarleq) qittassiatut najoqquassiamik suliarinnituufingaa.

Noget lidt anderledes er koreograferet af Lava Markussen (i forgrunden)



Michael Tang (saamerleq) Bobbi
lomeersoq nunani avannarleini meeqlanut
qitinnermik takutitassianik pilersitsisarpoq.
Nuummi Sarah Aviaja Hammeken
(talerperleq) ikortigaat.

Michael Tang (tv.) fra Bobbi Lo skaber
danseforestillinger for børn i de nordiske
lande. I Nuuk fik de hjælp af Sarah Aviaja
Hammeken (th.).



INUUTEQ KRIEGEL

oqarpoq qungujullunilu ilassuteqarluni:
– Meeqqat isumaqarput inersimasut
sulerinissaannik aalajangiisuuneq nuan-
nersuusoq. Namminneq isiginnaagassia-
rilerpaat. Suliat. Tullusimaarutaat.«

tassaarpiaq, takutitseriaatsimik Ka-
laallit Nunaanni takutinnejakulanngitsu-
mik takutitsinissaq, erseqqissaallutik
oqarput.
– Anguniagaput tassaavoq sumiiffinni

li illoqarfinnut mikinernut, Michael Tang
oqarpoq.

Isiginnariat assigiinngitsut

Qitittartoqatigiit novembrimi 2019-im
angalammat qitinnermik takutitassiaq
»Allaanerulaartoq« illoqarfinni mikinerni
ilassilluarneqartorujussuuvoq. Isiginnari-
titsiartorluni angalaneq pisinnaanngorsi-
mavoq ilaatigut angalanernut tapiissute-
qartut NAPA, Kulturkontakt Nord, Augu-
stinus Fonden aamma Sermeq puljen
aqqtigalugit.

– Ilulissaniippugut, Uummanniilluta,
Paamiuniilluta Kulusummiillatalu, tamari-
millu takutitassiarpot nuannisoruju-
ssuaat. Kulusummi uummattinnallatalu
allagarsivugut, Uummanni 'seqinniar-
tunut' ilaalluta puigunaalluinnartunillu

misigisaqarluta, Michael Tang oqarpoq.

Bobbi Lo nunarsuarmi allarpassuwartulli
Covid-19-imik nappaalanermit sunnersi-
maneqarsimavq suliniutaasalu ilaat ki-
nguaattoorsimallutik. Taarsiullugu takuti-
tassianik nittartakkaminni Instagrammi-
milu quppernerminni onlinemik isigin-
naartitsarsimapput, isiginnaaagassiamil-
lu suli allamik *Do as I sayimik* queleqa-
limmik Malmømi majimi takutitseqqaas-
sallutik.

– Kalaallit Nunaanniinnerput nuanna-
risorujussuusimavarput neriuutigalugulu
ullut ilaanni uteqqikkumaarluta, Lava
Markusson oqarpoq.

Meeqqat isumaqarput, inersimasut sulerinissaannik aalajangiisuuneq nuannersuusoq

Lava Markusson malillugu takutitassiaq
Nuummi isiginnarianit isornartorsiorne-
qalaarsimavoq, taakkalu isumaqartut,
meeqqat tigussaanngitsumik qitinnerup
eqqarsaatigilluagaanera paasisinnaan-
ngikkaat. Takutitassiamili pineqartup ilaa

takutitassianik tigussaasuunngitsunik na-
linginnaasumik immaqa isiginnagaqar-
fiusanngitsuni qitinnermik takutitassianik
allaanerusunik pilersitsinissaq. Taamaat-
tumik Kalaallit Nunaannukarusussima-
vugut, Nuummuinnaanngitsoq – aamma-

Alexander Montgomery-
Andersen, Qiajuk
Studiomeersoq, qitittartunut
peqataasunut aamma ilaavoq.

Alexander Montgomery-
Andersen fra Qiajuk Studio var
også en af de medvirkende
dansere.



INUUTEQ KRIEGEL

En danseforestilling skabt af børn

Dansegruppen Bobbi Lo Produktion skabte børneforestillingen *Noget lidt anderledes med hjælp fra elever på Kangillinnnguit-skolen i Nuuk*

Af: Vivi Sørensen

2.b fra Kangillinnnguit-skolen i Nuuk havde i foråret 2019 nogle helt usædvanlige skoledage. Klassen fik til opgave at give input til dansekompagniet Bobbi Lo Produktion, der ud fra børnenes insparks skulle skabe en danseforestilling.

– Vi tager inspiration fra børnenes fortællinger, laver bevægelser og improviserer og til sidst skaber vi en hel forestilling, siger Lava Markusson.

dem, at de skulle bestemme over, hvad vi skulle danse i første omgang, fordi voksne normalt bestemmer over børn, og her blev det omvendt, siger Michael Tang.

Under vandet

Danskekompaniet Bobbi Lo Produktion afholdt workshops med børnene og fik dem til at finde på historier, og i samarbejde med børnene kom de frem til, at forestillingens tema skulle være 'Under

Michael Tang fortsætter og forklarer, at den type dans, de laver, er abstrakt dans, og at selvom det er til børn, så kan man sagtens have fortællinger, som ikke er helt konkrete.

Abstrakt dans

– Af de historier, som børnene fortalte, var vi i stand til at skabe en forestilling med en form for abstrakt fortælling, karakterer, musik og scenografi, som til sidst havde premiere. Det var en stor proces, siger Lava Markusson og tilføjer med et smil:

– De synes, det var sjovt at bestemme over, hvad de voksne skulle lave. Det blev deres forestilling. Deres værk. Deres stolthed.

Ifølge Lava Markusson blev forestillingen mødt med noget kritik fra publikum i Nuuk, som mente, at børn ikke kunne finde ud af logikken i abstrakt dans. Men det var netop en del af pointen med forestillingen at vise en scenekunst, som ikke ofte vises i Grønland, understreger de.

– Vores mål er at skabe anderledes danseforestillinger på steder, hvor man måske normalt ikke ser abstrakt scene-kunst. Derfor ville vi komme til Grønland, ikke kun Nuuk – også de mindre byer, siger Michael Tang.

Forskelligt publikum

Danseforestillingen »*Noget lidt anderledes*« blev virkelig godt modtaget i de



vandet'.

– Det var en parallel-verden, hvor der var to pingviner, bjørne, et forvirret rendyr og noget med en læbestift, siger Michael Tang og kigger på sin partner Lava og prøver at huske tilbage på børnenes fantasifulde historier.

– Vi fokuserede på elementerne, som vi dansede efter koreografisk. Improvisation, som skaber bevægelse. Et øre, hvordan man kan manifestere det? Det blev til fraser, som vi så kunne manipulere med og bytte rundt siger Lava Markusson, mens hun over Zoom demonstrerer, hvordan det ene øre blev til en danset gestus, en bevægelse.

Sammen med partneren, danseren Michael Tang, har hun skabt det nordiske dansekompagni Bobbi Lo Produktion, som laver danseforestillinger til børn i de nordiske lande. Lava står for koreografien, og Michael er med i danse-ensemplet.

I april 2019 var de i Nuuk, hvor de sammen med danserne Alexander Montgomery-Andersen og Sara Aviaja Hammeken skabte forestillingen *Noget lidt anderledes*. Det var deres første nordiske samarbejde.

24 børn fra Nuuks bydel Kangillinnnguit var involveret i samarbejdet.

– Jeg tror, det var lidt underligt for

mindre byer, da kompagniet turnerede i november 2019. Turneen blev blandt andet gjort mulig ved hjælp af rejsemidler fra NAPA, Kulturkontakt Nord, Augustinus Fonden og Sermeq puljen.

– Vi var i Ilulissat, Uummannaq, Paamiut og Kulusuk, og alle var så glade for vores forestilling. Vi fik hjerter og breve i Kulusuk, var en del af 'soldagen' i Uummannaq og vi fik nogle virkelig uforeglemmelige oplevelser, siger Michael Tang.

Bobbi Lo har som mange andre i verden været præget af Covid-19 pandemien og har haft nogle projekter, som er blevet forsinket. I stedet har de vist online forestillinger på deres hjemme- og Instagram-side, og de har premiere på endnu en forestilling med titlen *Do as I say* i Malmø i maj.

– Vi elskede at være i Grønland og håber på at komme tilbage en dag, siger Lava Markusson.



Bobbi Lo Produktionimik pilersitsisut, Lava Markusson aamma Michael Tang.

Stifterne af Bobbi Lo Produktion Lava Markusson og Michael Tang.



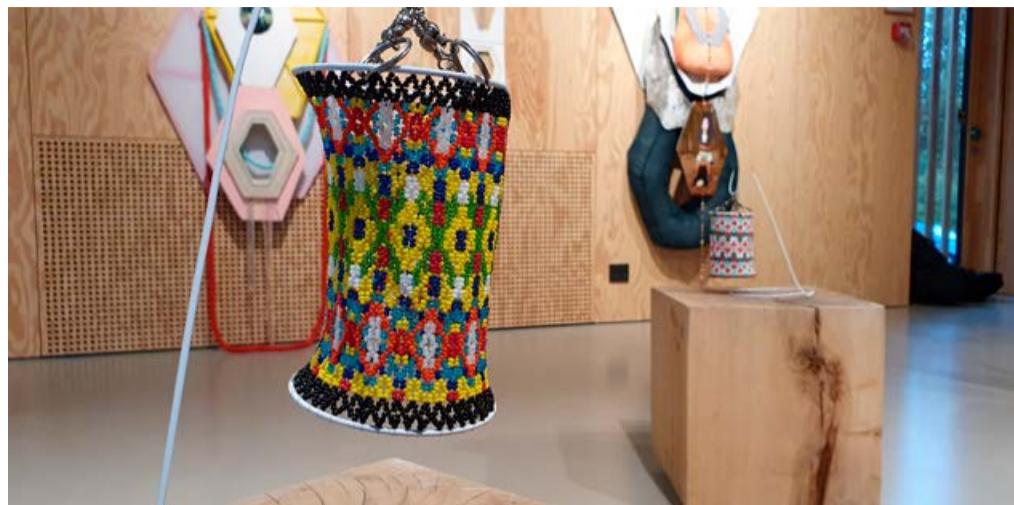
INUUTEQ KRIEGEL



INUUTEQ KRIEGEL

NAPA-mit aamma tapiiffigineqarsimapput

Det har NAPA også støttet



VÆRKER AF ANGUTEQ NIKOLAJ KRISTENSEN OG MARIE J. ENGELSOYD. FOTO: CHRISTEN BACH

Åndehuller. Qallunaat eqqumiitsuliortut tallimat kalaallillu eqqumiitsuliortut tallimat aasaru Ilulissani workshoppimi naapeqatigiissapput isumassarsiaminnik assassukkaminnillu paarlaasseqatigiinniarlutik. Taakkua ataatsimoorutigisaat tassaavoq tamarmik suliaminni mersornermik atuisarnertik. Taama naapeqatigiinneq Ilulissani eqqumiitsulianik katersugaasivimmi eqqumiitsulianik saqqummersitsinermik kinguneqassaaq.

Åndehuller. Fem danske og fem grønlandske kunstnere mødes til sommer i Ilulissat til en workshop for at dele deres ideer og håndværk med hinanden. Til fælles har de det, at de alle bruger syning i deres værker. Det munder ud i en kunstudstilling på Ilulissat Kunstmuseum.

Nuka Carmen Bisgaard pimoorullugu ilisimaneqalerpoq, 2015-imi takutitasiani dragshow Kalaallit Nunaanni angallakkamiuk, taannalu kingusinnerusukkut ilisaritsissutitut filmiliangorluni *Eskimo Diva*. »NAPA-p tapiissuteqarneratigut suli-niutissatut takorluukkakka piviusunngortissinnadlersimavakka kiisalu Kalaallit Nunaanni innuttaasunut nunallu avannarliit sinnerinut takutitsiartorlunga arlaleriarlunga angalasinnaalersimallunga«, oqarpoq.

Nuka Carmen Bisgaard blev for alvor kendt, da hun i 2015 var på en grønlandsturné med sit dragshow, der sidenhen blev til portrætfilmen *Eskimo Diva*. »Takket være NAPA's støtte har jeg kunnet realisere mine drømmeprojekter samt kunnet komme ud på flere turnéer til den grønlandske befolkning og resten af Norden«, siger hun.



Who We Are. Assiliisartoq franske Charlotte Lakits kalaallit inuusuttut assigiinggiassusaannik ilisaritsilluni assiliisarpoq, annermilli Charlotte Lakitsip assilisaatigut imminnut ersersitsisinnerisigut namminnerlu oqaatigisamikkut. Kalaaleq atuakkiortoq Pivinnguaq Mørch qallunaarlu atuakkiortoq Per Bloch, NAPA-mi sulisoq peqatigalugit Charlotte Lakits 2019-imi inuusuttunut allannermik workshoppertsivoq, kingorna assilisanik saqqummersitsinermik kingune-qartumik queqatalimmik Who we are.

Who We Are. Den franske fotograf Charlotte Lakits portrætterer den grønlandske ungdom i al sin forskellighed, mest af alt ved at lade dem udtrykke sig selv gennem Charlotte Lakits fotos og deres egne ord. Sammen med den grønlandske forfatter Pivinnguaq Mørch og den danske forfatter Per Bloch, som også er ansat i NAPA, stod Charlotte Lakits i 2019 for en skriveworkshop for unge, der sidenhen mundede ud i fotoudstillingen Who we are.

Arctic Sounds. Arctic Sounds Sisimiut 2014-imi ingerlanneqqaaramili festivali Kalaallit Nunaanni nipilersornermut pingaarutilimmik ilaalersimavoq. Festivали nunat avannarliit akornanni ataqatigiinnermik pilersitsisarpoq, nipilersortartut Nunanit Avannarlenit tamaneersut festivalip ingerlanerani naapeqatigiinnissamut, isumassarsiorfegatigiinnissamut suleqatigiinnissamullu periarfissaqartarmata. NAPA-p aamma nunanit avannarlenit allanit peqataasut festivalimut peqataajartorlutik angalanerannut tapiisimavoq.

Arctic Sounds. Siden Arctic Sounds første gang løb af stablen i Sisimiut i 2014, er festivalen blevet en vigtig del af Grønlands musikliv. Festivalen bygger bro mellem de nordiske lande, når musikere fra hele Norden under festivalen har mulighed for at mødes, inspireres og samarbejde. NAPA har givet rejsestøtte til nordiske artister, som deltog på festivalen.



ARCTIC SOUNDS



Nuuk Snow Festival. Nuummi ukiut tamaasa aputit manngersakkat angisuut eqqumiitsiliarineqartarput. Ullut sisamat qaangiukkaangata pitsaanerpaat aju-gaasutut suaarutigineqartarput. Nuuk Snow Festivali maanna pingajussaanik ingerlanneqqaammerpoq. NAPA-p nunanit avannarlenit allanit holdit peqataajartortut arllalit tapiiffigisarsimavai.

Nuuk Snow Festival. Hvert år omdannes store klodser af sne til fantasifulde sneskulpturer i Nuuk. Efter fire dage kåres de bedste skulpturer. Den tredje udgave af Nuuk Snow Festival er netop blevet afviklet. NAPA har støttet flere norske hold, som har delttaget på festivalen.

LEIFF JOSEFSEN